

สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

มัทนี คิว่อง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 36

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มิถุนายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE STATE AND APPROACH OF BILINGUAL SCHOOL MANAGEMENT
UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 36

MATTHANI KHITWONG

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

June 2021

Copyright 2021 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 36

ของ มัทนี คิว่อง

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(รองศาสตราจารย์ ดร. เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ บุรณะชาติ)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ดร. ธารารัตน์ มาลัยแก้ว)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 36
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	มัทนี ดิคว่อง, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัย พะเยา, 2563
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ บุรณะชาติ
คำสำคัญ:	สภาพและแนวทาง, การบริหาร, โรงเรียนสองภาษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสองภาษา จำนวน 35 คน และครู
ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 83 คน รวม 118 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5
ระดับ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเพื่อศึกษาแนวทางการบริหาร
โรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน
5 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content
Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการบริหารงาน
วิชาการ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล
ตามลำดับ

2. แนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ ควรให้ความสำคัญมากที่สุดเพราะเป็นงานที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการ
จัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสองภาษา ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจน และ
ดำเนินการตามกรอบงานวิชาการที่วางไว้ ด้านการบริหารงบประมาณควรยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และ
บริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีการระดมทุนจากองค์กรผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการจัดทำแผนงาน โครงการให้
สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจของโครงการ ด้านการบริหารงานบุคคล ควรส่งเสริมให้การบริหารบุคคลให้เกิดความ
คล่องตัว อิสระภายใต้กฎระเบียบ มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนผ่านทดสอบการวัดและ
ประเมินผลตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล (CEFR) การสร้างขวัญและกำลังใจ สร้าง
วัฒนธรรมองค์กรให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารควรมีบทบาทหลักในการ
ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม จัดเตรียมให้บริการวัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็น
ต่อการจัดกิจกรรม และจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้

Title: THE STATE AND APPROACH OF BILINGUAL SCHOOL MANAGEMENT
UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 36

Author: Matthani Khitwong, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of
Phayao, 2020

Advisor: Assistant Professor Dr. Santi Buranachart

Keywords: The State and Approach, Management, Bilingual School

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to study the State and Approach of Bilingual School Management under Secondary Educational Service Area Office 36 with a sample of research by 118 cases which are school administrator (35 cases) and a teacher in charge of the project (83 cases); a rating scale questionnaire was as a tool to collect data and the statistics used were mean and standard division (S.D.). And 2) to study the guideline of Bilingual School Management which was interviewed by 5 experts; a semi-structured interview questionnaire and analysis by the Content Analysis.

The research findings were below;

1. The State and Approach of Bilingual School Management were overall at a high level. As in each aspect followed by Academic Administration, Budget Management, General Management and Personnel Management.

2. the guideline of Bilingual School Management was found that Academic Management is a priority to represents the Bilingual School effectiveness and the executives better in excellent vision, well planned and follow by the academic instructions. The Budget Management adheres to achievement motivation, performance based on budgeting, and focusing of related organizations by the project in line with the vision and mission. Personnel Management should promote personnel flexibility, independence in regulations, and none-stop development. To support the teachers passes assessments and evaluations as a reference to English Language Proficiency (CEFR)., encourage to create an organizational culture for knowledge exchange. The General Management should play a key role in coordination, support, and facilitation. Provides necessary tools, and creates an atmosphere for learning.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ บุรณะชาติ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำฝน กันมานายพิทักษ์ ศรชัย และนางพิชญา ยะสาตายน ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งทางด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบวิธี และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ช่วยแนะนำ แก้ไขสมบรูณ์และสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการห้องเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ จนทำให้งานวิจัยแล้วเสร็จได้ด้วยดี

มัทนี คิว่อง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนสองภาษา	11
การบริหารโรงเรียนสองภาษา	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
กรอบแนวคิดการวิจัย	56
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ประชากร.....	57

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 36	64
ผลการวิเคราะห์แนวทางทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยการสัมภาษณ์	78
บทที่ 5 บทสรุป	81
สรุปผลการวิจัย	82
อภิปรายผลการวิจัย	85
ข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	94
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	95
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์	103
ภาคผนวก ค ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อ การวิจัย (Item Congruence Index: IOC)	105
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)	108
ภาคผนวก จ รายชื่อโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36	111
ประวัติผู้วิจัย	112

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงโครงสร้างหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โปรแกรมหลักสูตร MEP.....	18
ตาราง 2 แสดงโครงสร้างหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลักสูตร Gifted Program.....	19
ตาราง 3 แสดงหลักสูตรระดับภาษาอังกฤษสำหรับทุกโรงเรียน General EngLish Program (GEP).....	24
ตาราง 4 แสดงหลักสูตรภาษาอังกฤษแบบเข้มข้น Intensive English Program (IEP).....	26
ตาราง 5 แสดงเป้าหมายการพัฒนาระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลักสูตรนานาชาติ.....	29
ตาราง 6 แสดงหลักสูตรนานาชาติ International Program (IP).....	31
ตาราง 7 แสดงระดับความสามารถในการจำแนกกลุ่มผู้เรียน CEFR	40
ตาราง 8 แสดงคำอธิบายความสามารถในการใช้ภาษาตามกรอบ CEFR.....	40
ตาราง 9 แสดงเป้าหมายการพัฒนาระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษผู้เรียนในแต่ละระดับ ตามกรอบอ้างอิง CEFR.....	42
ตาราง 10 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบ แบบวัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษที่สามารถเทียบเคียงผลการสอบกับระดับความสามารถตามกรอบอ้างอิง CEFR.....	43
ตาราง 11 แสดงข้อมูลประชากรที่ใช้ในการวิจัย	57
ตาราง 12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม(n = 118).....	64
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต36โดยภาพรวม.....	65
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานวิชาการ.....	66
ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานงบประมาณ.....	68

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานบุคคล.....	70
ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานทั่วไป	72
ตาราง 18 แสดงความถี่ข้อเสนอการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานวิชาการ	74
ตาราง 19 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานการเงิน.....	75
ตาราง 20 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานบุคคล.....	76
ตาราง 21 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานทั่วไป	77

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 การวางกรอบการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มีต่อหลักสูตร	22
ภาพ 2 การวางกรอบการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มีต่อหลักสูตร	23
ภาพ 3 IB Program แบบทั้งหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ระดับ	30
ภาพ 4 วิธีการขอดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรโรงเรียนสองภาษา	32
ภาพ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย	56

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสังคมโลกได้ก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ คนในสังคมจำเป็นต้องเรียนรู้ตลอดเวลา ในโลกยุควิทยาการและสังคมแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการพัฒนา ทำให้ข้อมูลข่าวสารเผยแพร่อย่างรวดเร็ว มีการเชื่อมโยงถึงกันเป็นเครือข่าย และส่งอิทธิพลถึงกัน ดังนั้น ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลทางเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิรูปการศึกษาเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อเตรียมคนในชาติให้มีความสามารถในการปรับตัวก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง สิ่งแวดล้อม การแข่งขัน เทคโนโลยี และอื่น ๆ ภาษาที่สอง โดยเฉพาะภาษาอังกฤษจึงเป็นสื่อกลางที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยมีบทบาทต่อสังคมปัจจุบันและอนาคตเป็นอย่างมาก ผู้ที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษจึงเป็นผู้ได้เปรียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ดี จะมีโอกาสในการทำงานและได้รับการสนับสนุนในหน้าที่การงานให้ดียิ่งขึ้นไปมากกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้ทางด้านภาษา (ณิชามน คงเสื่อ, 2558, หน้า 1)

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเทียบเท่าระดับนานาชาติ จึงเป็นการยกระดับความสามารถด้านภาษา (Language proficiency) และเป็นพันธกิจที่สำคัญของการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพทั้งด้านทักษะ (Skill) คุณลักษณะ (Characteristic) และสมรรถนะ (Competency) ที่สำคัญต่อการเป็นประชากรโลก (Global Citizen) ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเรียกได้ว่า “ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่นานาชาติทั่วโลกใช้ติดต่อสื่อสารถึงกันทั่วโลก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังมุ่งมั่นพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนเป็น คนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ด้วยการบริหารจัดการ แบบมีส่วนร่วมบูรณาการ การจัดการศึกษาบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อผู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ซึ่งการปรับปรุงหลักสูตรในระดับปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ให้เกิดประสิทธิภาพ และการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม รวมถึงการส่งเสริมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ภาษาประเทศคู่ค้า และภาษาอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา ต่างเป็นจุดเน้นของนโยบายที่ 2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติเพื่อสอดคล้องตามความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่นและสังคม ร้อยละ 100 และการประเมินความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนตามหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติเพื่อสอดคล้องตามความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม ร้อยละ 100 และการประเมินความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละ 80 จึงเห็นได้ว่า ความสำคัญของการเลือกใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษที่เหมาะสมจะนำไปสู่การปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ พันธกิจที่สำคัญดังกล่าวจึงมีการกำหนดเป้าหมาย (Aims) กรอบการดำเนินการตามหลักสูตร (Framework) โครงสร้าง หลักสูตร (Program) และการวัดประเมินผลผู้เรียน (Assessment and Evaluation) ตามกรอบทางด้านภาษาที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ คือ CEFR (Common European Framework Reference) ซึ่งจัดระดับความสามารถด้านภาษาไว้ 6 ระดับ คือ A1, A2, B1, B2, C1, C2 โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนจำนวน 3 หลักสูตร ประกอบด้วย 1) หลักสูตรนานาชาติ International Program (IP) 2) หลักสูตรภาษาอังกฤษแบบเข้ม Intensive English Program (IEP) และ 3) หลักสูตรระดับภาษาอังกฤษสำหรับทุกโรงเรียน General English Program (GEP) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 9)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 37 ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษา พ.ศ. 2546 โดยดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานผู้เรียน ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สามารถพัฒนาศักยภาพ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 จากข้อมูลแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ประจำปี พ.ศ. 2560-2564 ด้านการผลิต พัฒนากำลังคน และสร้างความสามารถในการแข่งขัน แนวทางหลักกล่าวถึง การผลิต พัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ การยกระดับมาตรฐาน พัฒนาหลักสูตร สื่อ และครูด้านภาษา คือ เพื่อยกระดับวิชาภาษาอังกฤษรองรับ Thailand 4.0 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง และในปัจจุบันนี้ ผู้ปกครองมีความต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาที่สองอย่างมาก จึงมีโรงเรียนหลายแห่งได้ทำ

โครงการโรงเรียนสองภาษาขึ้นอย่างแพร่หลาย แต่การบริหารโรงเรียนสองภาษาจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่ทุกโรงเรียนที่จะสามารถทำโครงการนี้ได้ ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ที่พบคือ ครูเจ้าของภาษาไม่เพียงพอ รวมทั้งปัญหาด้านงบประมาณ อาคารสถานที่ ที่ไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการดังกล่าว (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36, 2560, หน้า 31)

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนสองภาษาให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีสภาพเป็นอย่างไร
2. แนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีแนวทางการบริหารอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

1.1 การศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 35 คน และครูผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนสองภาษา จำนวน 83 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 118 คน

1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ด้านการบริหารโรงเรียนสองภาษา จำนวน 5 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ
- 2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ
- 2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล
- 2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาคือ

- 3.1 สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
- 3.2 แนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย และจังหวัดพะเยา จำนวน 7 โรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

โรงเรียนสองภาษา หมายถึง โรงเรียนที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2560 และหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามความเข้มข้น 3 ระดับสู่สากล พุทธศักราช 2562 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา คักยภาพด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะทางภาษาของผู้เรียนและในการจัดการเรียน การสอนในโรงเรียนต้องคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาของผู้เรียน การสอดคล้องคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดีงาม ตลอดจนจัดการเรียนการสอน ในบริบทของการผสมผสานกับความเป็นสากล

การบริหารโรงเรียนสองภาษา หมายถึง การบริหารโรงเรียนที่มีการจัดการเรียน การสอนสองภาษา ประกอบด้วย การบริหารตามขอบข่าย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหาร งานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหาร งานทั่วไป เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการโครงการดังกล่าว

แนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา หมายถึง ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 36 ตามขอบข่าย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหาร งานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้เกิด ความคล่องตัวในการบริหารจัดการมากขึ้น และประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การมีแผนดำเนินการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสองภาษาที่ชัดเจน มีคณะกรรมการบริหารงานโครงการ มีการจัดทำและพัฒนา หลักสูตรของโครงการโรงเรียนสองภาษา ดูแล กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การจัดทำแผนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การจัดครูผู้สอน และการจัด ตารางสอน จัดหาตำรา สื่อและอุปกรณ์ นวัตกรรม หนังสือประกอบการเรียนการสอน ในรายวิชาอื่น ๆ ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับ หลักสูตร ประสานงานกับครูทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ในด้านเนื้อหา จัดสอนซ่อมเสริมและติดตามผลการเรียนของนักเรียนให้อยู่ในเกณฑ์ มาตรฐาน จัดทำสารสนเทศนักเรียนในโครงการ รวมทั้งประสาน นิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านวิชาการ เพื่อให้งานวิชาการของโครงการโรงเรียนสองภาษา เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียนสูงสุด

ด้านการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การมุ่งเน้นการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ผู้บริหารมีแนวคิดและวิสัยทัศน์ที่ดีต่อโครงการ มีอัตรา ค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับแผนการใช้จ่ายเงิน มีการกำหนด อัตราเงินเดือนของครูต่างชาติที่ชัดเจน มีแหล่งรายได้ งบประมาณเพื่อดำเนินโครงการที่ชัดเจน และเป็นไปได้ จัดตั้งกองทุนสนับสนุน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิด คุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและทางราชการมากที่สุด ซึ่งมีการจัดทำ แผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจของโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ อีกทั้งดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ด้วยงบประมาณตามแผนงานให้เป็นไปตามระเบียบและรวดเร็ว พร้อมทั้งดูแล กำกับ ติดตาม

วิเคราะห์ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ และจัดทำสารสนเทศเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง บทบาทการดำเนินงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนสองภาษา ประกอบไปด้วย ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ หัวหน้าโครงการ สมาคมผู้ปกครอง ครู และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานในภาพรวม คือ บริหารโครงการตามนโยบายและแผนงาน โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย จัดให้มีระบบประเมินผลการปฏิบัติงาน และการนำเสนอรายงาน การพัฒนาบุคลากรทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จัดทำสารสนเทศครูชาวต่างประเทศและครูไทยที่สอนในโครงการ ผู้บริหารสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้และความสามารถในการประสานงานโครงการ การจัดหาจัดจ้างครูผู้สอนชาวต่างประเทศ และบุคลากรอื่น ๆ ตามความเหมาะสม นำเสนอข้อมูลให้ฝ่ายบริหารพร้อมทั้งทำและต่อสัญญาจ้าง มีแผนการพัฒนาครูผู้สอนที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ครูผู้สอนทั้งครูชาวไทย ครูเจ้าของภาษา และครูต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาจบปริญญาตรีขึ้นไป ในสาขาที่สอน และมีความสามารถเทียบเท่า CEFR ตามแต่ละหลักสูตรที่กำหนด มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและบุคลากรในโครงการอย่างต่อเนื่อง

ด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารดำเนินการโรงเรียนสองภาษา บริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การให้บริการ และการอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม ส่งเสริมการดำเนินงานต่าง ๆ การติดต่อประสานงานทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษาและด้านการขอเอกสารวิชา การขออนุญาตทำงานของครูผู้สอนชาวต่างประเทศ ดูแลความเรียบร้อยของสำนักงานโครงการ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ รวมถึงจัดเตรียมอาคารสถานที่ให้พร้อมต่อการเรียน อำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายของโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จัดเตรียมให้บริการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อนักเรียน ครูชาวไทย และครูชาวต่างประเทศเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ผลงาน กิจกรรมของโครงการสู่ชุมชนในทุกรูปแบบ

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะทำให้ได้ทราบถึงสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
2. ผลการวิจัยจะทำให้ได้แนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
3. ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนสองภาษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
4. ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้บริหารสังกัดอื่น ๆ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนสองภาษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน
  - 1.1 ความหมายของการบริหาร
  - 1.2 การบริหารโรงเรียน
2. แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนสองภาษา
  - 2.1 ความหมายของโรงเรียนสองภาษา
  - 2.2 ความเป็นมาของโรงเรียนสองภาษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
3. การบริหารโรงเรียนสองภาษา
  - 3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ
  - 3.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ
  - 3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล
  - 3.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน

ความหมายของการบริหาร

คำศัพท์ที่ใช้ในความหมายของการบริหารมีอยู่สองคำคือ การบริหาร (Administration) และการจัดการ (Management) การบริหาร มักจะใช้กับการบริหารกิจการสาธารณะหรือการบริหารราชการ ส่วน คำว่า การจัดการ ใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชน เราจึงเรียกผู้ที่ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในหน่วยงานราชการว่า “ผู้บริหาร” ในขณะที่บริษัทห้างร้านใช้เรียกตำแหน่งเป็น “ผู้จัดการ” เนื่องจากการศึกษาเป็น กิจการที่มุ่งประโยชน์สาธารณะ และจัดเป็นส่วนงานของทางราชการ จึงใช้เรียกชื่อผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวว่า “ผู้บริหารการศึกษา” หากปฏิบัติงานเป็นหัวหน้าในสถานศึกษา เรียกว่า “ผู้บริหารสถานศึกษา” การบริหารเป็นการลงมือกระทำหลังจากวางหลักการบริหารแล้ว ในขั้นตอนนี้ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เพื่อที่จะ

นำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ทั้ง บุคลากร วัสดุ งบประมาณ มาจัดการตามหลักการที่วางไว้ โดยมีกระบวนการที่ชัดเจนเพื่อทำให้เกิดความสำเร็จเป็นรูปธรรมตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การบริหารเป็นการนำหลักการที่วางไว้มาลงมือทำ หัวใจของการบริหารที่เด่น ๆ คือ ผู้บริหารไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติ แต่เป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติทำงานจนสำเร็จตามจุดมุ่งหมายตาม การคิดและตัดสินใจของผู้บริหาร การบริหาร (Administration) นั้นต่างจากการจัดการ (Management) อยู่เล็กน้อย ตรงที่การบริหารสนใจและสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบาย ในทางปฏิบัติ ส่วนการจัดการมุ่งไปที่ทำอย่างไรให้ปฏิบัติ การบริหารจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขคือวัตถุประสงค์ บุคคล ทรัพยากร กระบวนการ การบริหารต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร อย่างเต็มใจจึงจะนำไปสู่กลุ่มที่มีพลังในการขับเคลื่อนงานไปสู่ความสำเร็จ ทั้งที่ต้องอาศัย ทักษะของผู้บริหารที่จะปลูกและกระตุ้นให้กลุ่มมีพลังตามที่ต้องการ การบริหารแม้ไม่มีตัวตน แต่ทรงอิทธิพล ปรากฏผลที่จับต้องได้แสดงให้เห็นถึงทักษะและความสามารถของผู้บริหาร ที่สามารถประเมินคุณภาพได้จากผลงาน

สุญาณี ฉิมอำ (2550, หน้า 11) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารของผู้บริหารต้องมีเทคนิค วิธีการมาดำเนินการ โดยการนำกลุ่มต่างๆ ที่มีคนหมู่มากมารวมกัน และร่วมกันทำงาน เพื่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จนสำเร็จผลโดยได้ประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ตั้งไว้โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุด

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2552, หน้า 33) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การร่วมมือกันปฏิบัติงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์เดียวกัน และมีวัตถุประสงค์ ร่วมกัน โดยรูปแบบบริหารมีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. การบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
2. การบริหารคือการที่กลุ่มบุคคลร่วมมือกันทำกิจกรรม
3. การบริหารเป็นการทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน
4. การบริหารเป็นการทำกิจกรรมโดยใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม

ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557, หน้า 30-31) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ใช้ศาสตร์และศิลป์ร่วมมือกันดำเนินการตามภารกิจ ต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ตามที่ได้ร่วมกันกำหนด โดยมุ่งเน้นให้หน่วยงานหรือองค์กรนั้นทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีระบบ และนำมา ซึ่งผลความสำเร็จลุล่วงในการปฏิบัติงาน การยอมรับจากบุคคลภายในและนอกองค์กร สร้างความสำเร็จให้กับองค์กรโดยอาศัยกระบวนการที่เป็นระบบ และใช้ทรัพยากร ตลอดจน เทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

กล่าวโดยสรุปคือ การบริหาร หมายถึง การดำเนินกิจกรรมโดยมีความร่วมมือของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยเกิดจากการร่วมมือกันของบุคคลในองค์กร มีวิธีการดำเนินการที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เพื่อที่จะนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ทั้ง บุคลากร วัสดุงบประมาณ มาจัดการตามหลักการที่วางไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีกระบวนการที่ชัดเจนเพื่อทำให้เกิดความสำเร็จเป็นรูปธรรม บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้มีประสิทธิภาพ

การบริหารโรงเรียน

การบริหารโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนระดับต่าง ๆ ปฏิบัติตามนโยบายของแต่ละโรงเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายโรงเรียนไว้ว่า สถานศึกษา หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียน วิทยา สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานทางการศึกษา หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือของเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2541, หน้า 39) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียน หมายถึง กระบวนการพยายามในการบริหารจัดการโรงเรียนให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจ

วิไล ธนวิวัฒน์ (2541, หน้า 16) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนเป็นการดำเนินกิจกรรมภายในโรงเรียน โดยกลุ่มบุคคลหลายฝ่าย เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป

ประยูร แจ่มจรัส (2548, หน้า 15) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง ภารกิจหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรียนการสอน ที่ผู้บริหารดำเนินการอยู่ที่โรงเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษา

วีรชัย วรรณศรี (2545, หน้า 16) การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

เฉลิมชัย สมท่า (2547, หน้า 20) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนเป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่จะต้องทำอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

หวน พันธุ์พันธ์ (2552, หน้า 28) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิดความสามารถ และความเป็นคนดี

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 42) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้โดยใช้ปัจจัยต่าง ๆ เข้ามามีส่วนสนับสนุนในการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้กำหนดไว้

จรัส อติวิทยาภรณ์ (2554, หน้า 3) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมหรืองานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกัน โดยอาศัยกระบวนการและทรัพยากรทางการบริหาร เป็นปัจจัยอย่างประหยัด และให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2554, หน้า 29) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนเป็นศาสตร์ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาองค์การ ภารกิจหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสอนที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนสองภาษา

โรงเรียนสองภาษา เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ความสามารถและทักษะทางภาษาของผู้เรียน และในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนต้องคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาของผู้เรียน การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันดีงาม ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนในบริบทของการผสมผสานกับความเป็นสากล สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน สามารถทำได้ 2 แบบ คือ English Program (EP) และ Mini English Program (MEP) ซึ่งมีความแตกต่างกัน คือ EP จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกวิชา ยกเว้นภาษาไทยและสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ส่วน MEP สอนได้ไม่เกิน 50% ของชั่วโมงสอนทั้งหมดต่อสัปดาห์ ทั้งนี้โรงเรียนสามารถเก็บค่าเล่าเรียนเพิ่มจากโรงเรียนปกติได้ ในเบื้องต้นจะคัดเลือกโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในพื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

และเพื่อให้การดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มีความเป็นมาตรฐานสากลมากขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้มีการปรับปรุงพัฒนา นำระบบหลักสูตรภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐานนานาชาติ สื่อการสอน การวัดผล

ประเมินผลผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษา (Common European Framework References: CEFR) โดยได้มีการพิจารณาถ่วงน้ำหนักจากผู้เชี่ยวชาญและองค์กรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน อาทิ UK Curriculum, International Baccalaureate, USA, Australia เพื่อให้การพัฒนาภาษาอังกฤษเกิดผล อย่างเป็นรูปธรรมเป็นแนวทางการพัฒนาภาษาอังกฤษแบบเข้ม 3 ระดับสู่สากล ประกอบด้วย 1) General English Program 2) Intensive English Program 3) International Program (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ในปัจจุบันโรงเรียนสองภาษามีการใช้ทั้งหลักสูตรสองภาษา ของปีพุทธศักราช 2551 และ ปี 2562 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอหลักสูตรสองภาษาทั้ง 2 หลักสูตร ดังจะกล่าวต่อไป

ความหมายของโรงเรียนสองภาษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของโรงเรียนสองภาษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการไว้ว่า เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอน

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (2548, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของโรงเรียนสองภาษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการได้ว่า เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอน

ชัยพร สกุลพนารักษ์ (2552, หน้า 42) โรงเรียนสองภาษา หมายถึง โรงเรียนที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะทางภาษาของผู้เรียนและในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนต้องคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาของผู้เรียน การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดีงาม ตลอดจนการเรียนการสอนในบริบทของการผสมผสานกับความเป็นสากล สำหรับรูปแบบการจัดสามารถทำได้ 2 แบบ คือ English Program (EP) และ Mini English Program (MEP) ซึ่งมีความแตกต่างกันคือ EP จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกวิชา ยกเว้นภาษาไทย และสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ส่วน MEP สอนได้ไม่เกิน 50% ของชั่วโมงสอนทั้งหมดต่อสัปดาห์

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า โรงเรียนสองภาษา หมายถึง โรงเรียนที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะทางภาษาของผู้เรียนและในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนต้อง

คำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาของผู้เรียน การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดีงาม ตลอดจนการเรียนการสอนในบริบทของการผสมผสานกับความเป็นสากล

ความเป็นมาของโรงเรียนสองภาษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ

สุทธิพงศ์ ยงค์มกล (2543) ความเป็นมาของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ก่อตั้งโครงการใช้ภาษาอังกฤษ เป็นสื่อในการสอนในโรงเรียนเอกชน เมื่อปี พ.ศ. 2538 ซึ่งในตอนนั้นใช้ชื่อว่าโครงการใช้สื่อ การสอนเป็นภาษาอังกฤษ และอนุมัติให้เป็นโรงเรียนในสังกัดเริ่มดำเนินโครงการได้ตั้งแต่นั้นมา เพื่อใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ นักเรียนมีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล สามารถดำรงตนอยู่ กับวัฒนธรรมไทย และศึกษาต่อได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โรงเรียนสองภาษาที่ ดำเนินการโดยกระทรวงศึกษาธิการและใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 ในการจัด การเรียนการสอนมีประวัติความเป็นมาดังนี้

พุทธศักราช 2540 คนไทยที่มีฐานะระดับปานกลางจนถึงดี และผู้ที่เล็งเห็นถึง ความสำคัญของภาษาอังกฤษ นิยมส่งบุตรหลานของตนไปศึกษาต่างประเทศ จนเกิดภาวะ วิกฤติเศรษฐกิจขึ้นในประเทศไทย ผู้ปกครองส่วนมากนำบุตรหลานของตนกลับมาเรียนยัง ประเทศไทย แต่ค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนโรงเรียนนานาชาติและโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย มีราคาสูง เนื่องจากดำเนินงานโดยเอกชน

ดังนั้น นายโกวิท วรพิพัฒน์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และ นายกว้าง รอบคอบ อธิบดีกรมสามัญศึกษา จึงหาโรงเรียนนำร่องเพื่อจัดโปรแกรมการเรียนการสอนเป็น ภาษาอังกฤษตามที่ผู้ปกครองร้องขอ โดยโรงเรียนแรกที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำเนินโครงการ คือ โรงเรียนโยธิน บูรณะ โดยใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของ กระทรวงศึกษาธิการ โดยจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่สถานศึกษากำหนดเป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้น วิชาภาษาไทย และสังคมศึกษา เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย

พุทธศักราช 2541 ผู้ปกครองระดมทรัพยากรส่วนหนึ่งเพื่อการจัดโครงการโรงเรียน สองภาษาให้เป็นทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถ และมีทักษะภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาสากลให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานโลก ทั้งด้านทักษะความคิด การเรียนรู้ และกระบวนการ

พุทธศักราช 2542 มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการอีก 3 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. โรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง
3. โรงเรียนสามัคคีวิทยาลัย จังหวัดเชียงราย

พุทธศักราช 2543 โครงการเกิดปัญหาอัตราการจ้างครูชาวต่างประเทศต่ำ เนื่องจากเงินค่าจ้างที่กระทรวงการคลังกำหนดไว้ต่ำ คือ อัตราสูงสุดไม่เกิน 19,500 บาท ทำให้โรงเรียนต้องมีการระดมทุนจากผู้เกี่ยวข้องมาใช้ ได้แก่ ผู้ปกครอง และชุมชน

มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการเพิ่มเติมอีก 3 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. โรงเรียนสะอาดเพติมวิทยา จังหวัดชุมพร
3. โรงเรียนวรนาเรีเฉลิม จังหวัดสงขลา

พุทธศักราช 2544 ดร.เกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา อธิบดีกรมสามัญศึกษา ได้เชิญผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินบูรณะ ผู้แทนกองการมัธยมศึกษา ผู้แทนกองแผนงาน และผู้แทนศึกษานิเทศก์ ร่วมประชุมหาโรงเรียนรองรับความต้องการของผู้ปกครองที่มีจำนวนมากขึ้น โดยได้พิจารณาคัดเลือกโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง กรุงเทพฯ เข้าร่วมโครงการ

พุทธศักราช 2545 คณะครูในโครงการโรงเรียนสองภาษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ร่วมกันจัดทำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เสนอให้กรมวิชาการตรวจสอบความถูกต้องการใช้ภาษาอังกฤษ ณ โรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง

พุทธศักราช 2546 กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารโครงการโรงเรียนสองภาษาได้ย้ายมาสังกัดสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความพร้อมจำนวน 12 สาย ประกอบด้วย ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนในโครงการโรงเรียนสองภาษา ผู้แทนในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประเมินโรงเรียนเข้าร่วมโครงการตามสายที่รับผิดชอบ

พุทธศักราช 2547 คณะกรรมการประเมินความพร้อมของโรงเรียนออกประเมินโรงเรียนร่วมกันประชุมสรุปผลการประเมินความพร้อมของโรงเรียน และรายงานต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จากนั้น ทำการ

แจ้งผลการประเมินโรงเรียนที่สามารถดำเนินการโครงการโรงเรียนสองภาษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

การบริหารโรงเรียนสองภาษา

การบริหารโรงเรียนสองภาษา ผู้วิจัยใช้กรอบการบริหารตามขอบข่ายและภารกิจการบริหาร โดยกำหนดขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนไว้ 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการโครงการดังกล่าว

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนสองภาษา ทั้ง 4 ด้าน ดังข้อมูลที่จะกล่าวต่อไปนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนสองภาษา เป็นภาระงานของผู้บริหารและบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จะต้องให้ความสำคัญเพราะเป็นงานที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยได้มีผู้ที่มีความหมายของการบริหารวิชาการและขอบข่ายภารกิจพอสรุปได้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 33-38) ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวว่า งานด้านวิชาการเป็นงานหลัก ถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียนชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 73) ได้กล่าวถึงภารกิจงานด้านวิชาการในการบริหารจัดการดำเนินงานหลักสูตรโรงเรียนสองภาษา ประกอบไปด้วย

1. จัดทำและพัฒนาเอกสารหลักสูตรของโครงการ
2. ดูแล กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการจัดทำแผนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การจัดครูผู้สอน และการจัดตารางสอน
3. จัดหาตำรา/สื่อและอุปกรณ์/นวัตกรรม หนังสือประกอบการเรียนการสอน ในรายวิชาอื่น ๆ ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับหลักสูตร

4. ประสานงานกับครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในด้านเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนชาวต่างประเทศ
5. จัดสอนซ่อมเสริมและติดตามผลการเรียนของนักเรียนให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
6. จัดทำสารสนเทศแก่นักเรียนในโครงการ
7. ดูแล กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดค่าย การจัดทัศนศึกษา การประกวด การแข่งขันทักษะ ทางวิชาการ ฯลฯ
8. เป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการแก่ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ
9. ประสาน นิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านวิชาการ
10. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ศิริพร ทาทราย (2552, หน้า 13) ได้สรุปเรื่องการบริหารงานวิชาการว่า เป็นงานที่สำคัญ มีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมตามหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เป็นหัวใจ และงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนและการทำกิจกรรมทุกชนิดเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพที่ดี รวมทั้งการวัดผลประเมินผลด้วย ซึ่งความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึงการจัดประสบการณ์ทุกชนิดภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีลักษณะนิสัยที่ดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นิลวรรณ วัฒนา (2556, หน้า 34) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ของผู้บริหารในด้านวิชาการโดยเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งขอบข่ายออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาและ 6) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

หลักสูตรโรงเรียนสองภาษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 29) ได้กล่าวถึงภาพรวมเกี่ยวกับหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรระดับภาษาอังกฤษสำหรับทุกโรงเรียน (General English Program: GEP) เกิดจากแนวคิดการให้โอกาสในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษแก่เด็กไทย เพื่อยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษ โดยวางเป้าหมายให้เด็กไทยทุกคนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ในระดับดี ภายในระยะเวลา 10 ปี บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าเด็กต้องเรียนภาษาอังกฤษครบทุกทักษะ

ตั้งแต่ยังเล็ก ๆ เน้นการสอนให้สื่อสารได้ ครูใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้จริง มีเวลาเรียนที่เพียงพอ และมีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดจนปรับระบบการสอนและการวัดผลที่เน้นเรื่องการสื่อสารด้วย จึงจะสามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพ โดยหลักสูตรมีการปรับเปลี่ยนเพื่อยกระดับการเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. หลักสูตรภาษาอังกฤษนานาชาติ International Program (IP) โดยใช้หลักสูตรที่มาจากต่างประเทศ จัดการเรียนการสอนโดยครูเจ้าของภาษา หรือครูที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด

2. หลักสูตรภาษาอังกฤษแบบเข้มข้น (Intensive English Program: IEP) โดยเน้นเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ ต้องจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากกว่า 5 คาบต่อสัปดาห์ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และการใช้ภาษาอังกฤษต้องอยู่ในระดับ B2 สามารถสื่อสารเรียนรู้และทำงานในสภาพแวดล้อมหรือประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักได้ โรงเรียนสามารถเก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มได้ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

3. หลักสูตรระดับภาษาอังกฤษสำหรับทุกโรงเรียน (General English Program: GEP) เด็กต้องได้เรียนภาษาอังกฤษครบทุกทักษะ ตั้งแต่ยังเล็ก ๆ เน้นการสอนให้สื่อสารได้ ครูใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้จริง โดยนำครูจากโครงการ English Boot Camp ที่มีความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษ และกระจายอยู่ทั่วประเทศมาสอน โรงเรียนไม่จำเป็นต้องเก็บเงินเด็กเพิ่ม

หลักสูตรระดับภาษาอังกฤษสำหรับทุกโรงเรียน (General English Program) ถือว่าเป็นหลักสูตรที่มีประโยชน์และสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการยกระดับภาษาอังกฤษที่ยั่งยืน หากเด็กสามารถสื่อสาร ภาษาอังกฤษได้ดี ก็จะมีความสุขกับการเรียน และเมื่อไปเรียนวิชาอื่นก็จะนำความคิดและทัศนคติแบบเดียวกันไปใช้ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น สามารถสร้างศักยภาพในการแข่งขันของผู้เรียนที่สูงขึ้น

และในปัจจุบันยังมีการใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรโรงเรียนสองภาษา (Bilingual school) ซึ่งเป็นหลักสูตรเดิม มี 2 รูปแบบคือ

1. รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเข้มข้น (EP: English Programme) เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้นสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และประวัติศาสตร์ไทย

2. รูปแบบการสอนกึ่งภาษาอังกฤษ (MEP: Mini English Programme) จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 50% ของชั่วโมงสอน/สัปดาห์ ประมาณ 15 ชั่วโมง/สัปดาห์

หลักสูตรโรงเรียนสองภาษา ปีพุทธศักราช 2551

หลักสูตรโรงเรียนสองภาษา ปีพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรโรงเรียนสองภาษา (Bilingual school) ซึ่งเป็นหลักสูตร มี 2 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเข้มข้น (EP: English Programme) เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้นสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และประวัติศาสตร์ไทย

2. รูปแบบการสอนกึ่งภาษาอังกฤษ (MEP: Mini English Programme) จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 50% ของชั่วโมงสอน/สัปดาห์ ประมาณ 15 ชั่วโมง/สัปดาห์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างหลักสูตรของการจัดการเรียนการสอนที่เป็นห้องเรียนสองภาษา พบว่า จะมีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นภาษาอังกฤษเพิ่ม คือ วิชาคณิตศาสตร์ สุขศึกษา วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษเพิ่มจากโปรแกรมอื่น ๆ อย่างชัดเจน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงโครงสร้างหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โปรแกรมหลักสูตร MEP

ภาคเรียนที่ 1	(หน่วยกิต/ช.ม.)	ภาคเรียนที่ 2	(หน่วยกิต/ช.ม.)
รายวิชาพื้นฐาน	11.0 (440)	รายวิชาพื้นฐาน	11.0 (440)
ท21101 ภาษาไทย	1.5 (60)	ท21102 ภาษาไทย	1.5 (60)
ค211001 คณิตศาสตร์	1.5 (60)	ค211002 คณิตศาสตร์	1.5 (60)
ว20101 วิทยาศาสตร์	1.5 (60)	ว20102 วิทยาศาสตร์	1.5 (60)
ส21101 สังคมศึกษา 1	1.5 (60)	ส21102 สังคมศึกษา 2	1.5 (60)
ส21103 ประวัติศาสตร์ไทย 1	0.5 (20)	ส21104 ประวัติศาสตร์ไทย 2	0.5 (20)
พ21101 สุขศึกษา 1	0.5 (20)	พ21102 สุขศึกษา 2	0.5 (20)
พ21102 เทเบิลเทนนิส 1	0.5 (20)	พ21104 แบดมินตัน 1	0.5 (20)
ศ21102 ดนตรี-นาฏศิลป์	1.0 (40)	ศ21104 ดนตรี-นาฏศิลป์	1.0 (40)
ง22101 การงานอาชีพฯ 1 (งานบ้าน)	1.0 (40)	ง22102 การงานอาชีพฯ 2	1.0 (40)
อ21101 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1	1.5 (60)	อ21102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2	1.5 (60)
รายวิชาเพิ่มเติม	5(200)	รายวิชาเพิ่มเติม	5(200)
ง20241 เทคโนโลยีสารสนเทศ 1	0.5 (20)	ง20242 เทคโนโลยีสารสนเทศ 2	0.5 (20)

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาคเรียนที่ 1	(หน่วยกิต/ช.ม.)	ภาคเรียนที่ 2	(หน่วยกิต/ช.ม.)
ค21201 คณิตศาสตร์	1.0 (40)	ค21202 คณิตศาสตร์	1.0 (40)
ว20201 ทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์	1.0 (40)	ว20202 ทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์	1.0 (40)
อ 20201 การสนทนาภาษาอังกฤษ 1	1.0 (40)	อ 20202 การสนทนา ภาษาอังกฤษ 2	1.0 (40)
I20201 การศึกษาค้นคว้าและ สร้างองค์ความรู้ GSP	0.5 (20)	I20202 การสื่อสารและ การนำเสนอ	1.0 (40)
รวมรายวิชาเพิ่มเติมและพื้นฐาน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	16.0 60	รวมรายวิชาเพิ่มเติมและพื้นฐาน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60
1. กิจกรรมแนะแนว	1.0 (20)	1. กิจกรรมแนะแนว	1.0 (20)
2. กิจกรรมนักเรียน		2. กิจกรรมนักเรียน	
2.1 ลูกเสือ เนตรนารี	1.0 (20)	2.1 ลูกเสือ เนตรนารี	1.0 (20)
2.2 ชุมนุม	1.0 (20)	2.2 ชุมนุม	1.0 (20)
3. กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์*	5 (200)		
รวมเวลาเรียนภาคเรียนที่ 1	35 ชม./สัปดาห์	รวมเวลาเรียนภาคเรียนที่ 2	35 ชม./สัปดาห์

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2551

หมายเหตุ: * ผู้เรียนทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในกิจกรรมชุมนุม
และนอกเวลาเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะเรียกหลักสูตรนี้ว่า
หลักสูตร Gifted ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงโครงสร้างหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลักสูตร Gifted Program

ภาคเรียนที่ 1	(หน่วยกิต/ช.ม.)	ภาคเรียนที่ 2	(หน่วยกิต/ช.ม.)
รายวิชาพื้นฐาน		รายวิชาพื้นฐาน	
ท31101 ภาษาไทย	1.0 (40)	ท31102 ภาษาไทย	1.0 (40)
ค311001 คณิตศาสตร์	1.0 (40)	ค311002 คณิตศาสตร์	1.0 (40)
ค311002 คณิตศาสตร์	1.0 (40)	ค311004 คณิตศาสตร์	1.0 (40)
ว30101 ฟิสิกส์พื้นฐาน	1.5 (60)	ส31103 สังคมศึกษา 2	1.0 (40)
ว30102 เคมีพื้นฐาน	1.5 (60)	ส21104 ประวัติศาสตร์ไทย 2	0.5 (20)

ตาราง 2 (ต่อ)

ภาคเรียนที่ 1	(หน่วยกิต/ช.ม.)	ภาคเรียนที่ 2	(หน่วยกิต/ช.ม.)
รายวิชาพื้นฐาน		รายวิชาพื้นฐาน	
ท31101 ภาษาไทย	1.0 (40)	ท31102 ภาษาไทย	1.0 (40)
ค311001 คณิตศาสตร์	1.0 (40)	ค311002 คณิตศาสตร์	1.0 (40)
ค311002 คณิตศาสตร์	1.0 (40)	ค311004 คณิตศาสตร์	1.0 (40)
ว30101 ฟิสิกส์พื้นฐาน	1.5 (60)	ส31103 สังคมศึกษา 2	1.0 (40)
ว30102 เคมีพื้นฐาน	1.5 (60)	ส21104 ประวัติศาสตร์ไทย 2	0.5 (20)
ส31101 สังคมศึกษา 1	1.0 (40)	พ31102 สุขศึกษาและ พลศึกษา 2	1.0 (40)
ส31102 ประวัติศาสตร์ไทย 1	0.5 (20)	ค31102 ทักษะศิลป์ 1	0.5 (20)
พ31101 สุขศึกษาและ พลศึกษา 1	1.0 (40)	ง32102 การงานอาชีพฯ 2 (งานประดิษฐ์)	0.5 (20)
ศ31101 นาฏศิลป์	0.5 (20)	อ31102 ภาษาอังกฤษ 2	1.0 (40)
ง32101 การงานอาชีพฯ 1 (งานบ้าน)	0.5 (20)	ว30103 ชีววิทยาพื้นฐาน	1.5 (60)
อ31101 ภาษาอังกฤษ 1	1.0 (40)		
รวมรายวิชาพื้นฐาน	0.5 (20)	รวมรายวิชาพื้นฐาน	9.0 (360)
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		รวมรายวิชาเพิ่มเติม	
ค31201 คณิตศาสตร์	2.5 (100)	ค31204 คณิตศาสตร์	1.5 (60)
ว30201 ฟิสิกส์	1.5 (60)	ค31206 คณิตศาสตร์	2.0 (80)
ว30241 ชีววิทยา	1.5 (60)	ว30202 ฟิสิกส์	1.5 (60)
ง30241 การเขียนโปรแกรม	0.5 (20)	ว30221 เคมี	1.5 (60)
อ30201 ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสาร 1	1.0 (40)	ว30242 ชีววิทยา	1.5 (60)
อ30211 ภาษาอังกฤษ อ่าน-เขียน 1	1.0 (40)	ง30221 การสร้างแอนิเมชั่น	0.5 (20)
ส30263 อาเซียนศึกษา	0.5 (20)	อ30202 ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร 2	1.0 (40)
พ30201 แดตมินตัน	0.5 (20)	พ30202 แสนด์บอล	0.5 (20)
ทฤษฎีความรู้	0.5 (20)	ทฤษฎีความรู้	0.5 (20)
รวมรายวิชาพื้นฐาน	9.75 (300)	รวมรายวิชาพื้นฐาน	10.5 (420)

ตาราง 2 (ต่อ)

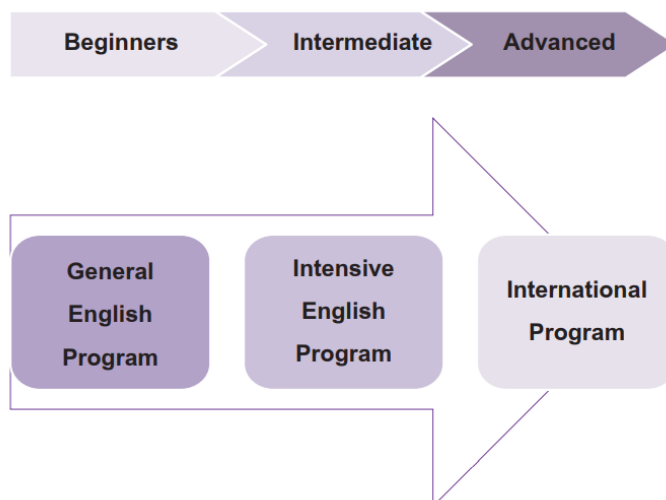
ภาคเรียนที่ 1	(หน่วยกิต/ช.ม.)	ภาคเรียนที่ 2	(หน่วยกิต/ช.ม.)
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60
1. ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1.0 (20)	1. ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	20
2. กิจกรรมแนะแนว	1.0 (20)	2. กิจกรรมแนะแนว	20
3. กิจกรรมนักเรียน		3. กิจกรรมนักเรียน	
3.1 ชุมนุม	1.0 (20)	3.1 ชุมนุม	20
4. กิจกรรมเพื่อสังคม และ สาธารณประโยชน์ + กิจกรรม คุณธรรม	20 (10+10)	4. กิจกรรมเพื่อสังคม และ สาธารณประโยชน์ + กิจกรรมคุณธรรม	20 (10+10)
รวมเวลาเรียนภาคเรียนที่ 1	840	รวมเวลาเรียนภาคเรียนที่ 2	800
	41 ชม./สัปดาห์		40 ชม./สัปดาห์

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2551

หลักสูตรโรงเรียนสองภาษา ปีพุทธศักราช 2562

กระทรวงศึกษาธิการ (2562) กล่าวว่า เป้าหมายการพัฒนาระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน การยกระดับคุณภาพความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน ถือเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนผ่านการจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษเทียบเท่าระดับนานาชาติ สะท้อนกระบวนการพัฒนาผู้เรียนที่ได้รับการยกระดับขีดความสามารถทางภาษาอังกฤษ จากระดับเริ่มต้นสู่ระดับสูง ผ่านการจัดการเรียนการสอนตามกรอบแนวคิดการดำเนินงานตามหลักสูตรจากระดับพื้นฐานสู่ระดับสากล การพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนจากระดับเริ่มต้นไปสู่ระดับกลาง และพัฒนาจนถึงระดับสูง โดยมีกระบวนการพัฒนาขีดความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน ดังนี้

1. ความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับเริ่มต้น (Beginner)
2. ความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับกลาง (Intermediate)
3. ความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูง (Advanced)

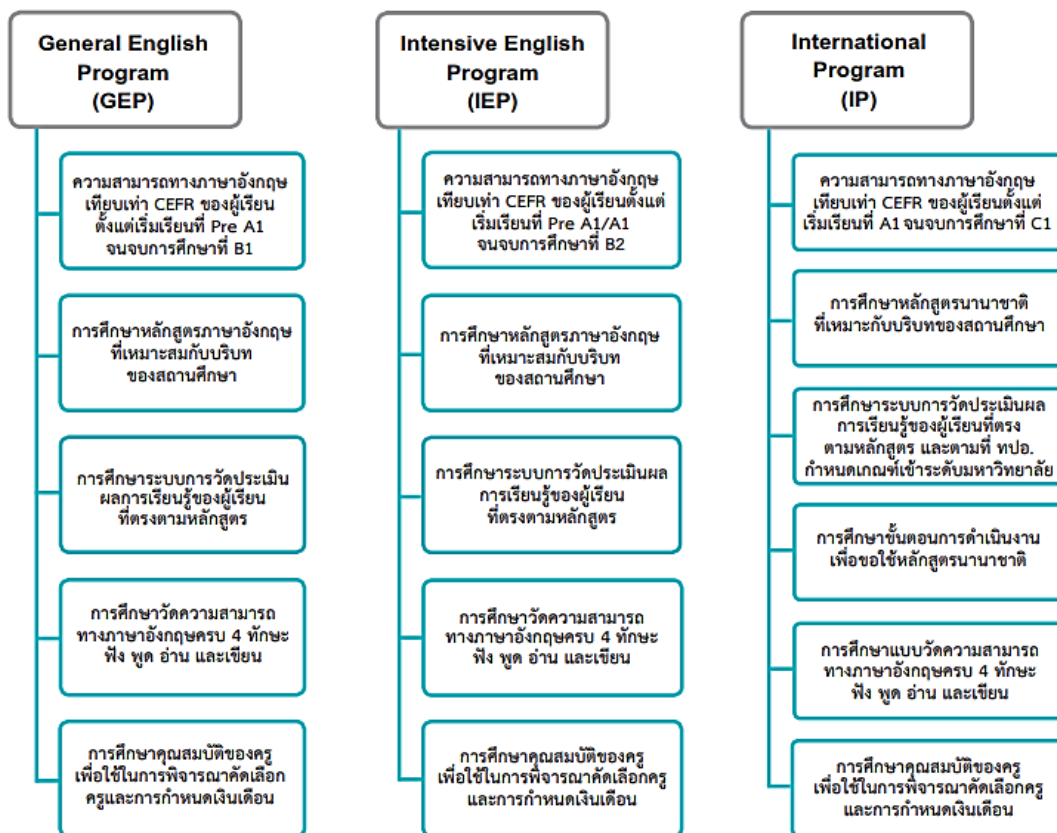
ภาพ 1 การวางกรอบการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มีต่อหลักสูตร

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 17

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีการวางกรอบแนวการดำเนินงานตามหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ เริ่มต้นตั้งแต่ระดับพื้นฐานและพัฒนาขึ้นเทียบเท่าระดับนานาชาติ โดยคณะกรรมการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่สากล ได้เสนอ รูปแบบการจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้เป็นที่น่าพอใจตามระดับ ดังนี้

1. หลักสูตรระดับภาษาอังกฤษสำหรับทุกโรงเรียน General English Program (GEP)
2. หลักสูตรภาษาอังกฤษแบบเข้ม Intensive English Program (IEP)
3. หลักสูตรภาษาอังกฤษนานาชาติ International Program (IP)

สำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบเข้มและมีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอื่น ๆ เป็นภาษาอังกฤษด้วย สำหรับสถานศึกษาที่จะใช้หลักสูตรนานาชาติ International Program (IP) หลักสูตรภาษาอังกฤษแบบเข้ม Intensive English Program (IEP) และหลักสูตรระดับภาษาอังกฤษสำหรับทุกโรงเรียน General English Program (GEP) ควรศึกษาประเด็นสำคัญในการพิจารณาทบทวนการดำเนินงานตามหลักสูตรดังต่อไปนี้

ภาพ 2 การวางกรอบการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มีต่อหลักสูตร

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 18

1. หลักสูตรรายระดับภาษาอังกฤษสำหรับทุกโรงเรียน General English Program (GEP)

เป็นหลักสูตรเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษที่สถานศึกษา ควรพิจารณาดำเนินการตาม หลักสูตรมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) โดยสามารถเลือกใช้สื่อ แหล่งการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลที่เป็นมาตรฐานสากล เพื่อยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษให้กับ ผู้เรียนจากแหล่งต่าง ๆ เพิ่มเติมได้ อาทิ Cambridge English, Pearson English, Oxford English

หลักสูตรรายระดับภาษาอังกฤษสำหรับทุกโรงเรียน (General English Program) ถือว่า เป็นหลักสูตรที่มีประโยชน์และสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการยกระดับ ภาษาอังกฤษที่ยั่งยืน หากเด็กสามารถสื่อสาร ภาษาอังกฤษได้ดี ก็จะมีความสุขกับการเรียน

และเมื่อไปเรียนวิชาอื่นก็จะนำความคิดและทัศนคติแบบเดียวกันไปใช้ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น สามารถสร้างศักยภาพในการแข่งขันของผู้เรียนที่สูงขึ้น

คุณสมบัติของนักเรียน

นักเรียนสามารถปรับตัวในการเรียนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรได้มีผลการเรียนตามที่หลักสูตรกำหนด ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร โดยแยกระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียน พัฒนาขีดความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR จากเริ่มต้นที่ระดับ Pre/A1-สูงสุดที่ระดับ B1 หลักสูตรยกระดับภาษาอังกฤษสำหรับทุกโรงเรียน General EngLish Program (GEP)

ตาราง 3 แสดงหลักสูตรยกระดับภาษาอังกฤษสำหรับทุกโรงเรียน General EngLish Program (GEP)

ระดับภาษา CEFR	≥A1	A1	≥ A2	A2	≥ B1
ชั้นประถมศึกษา	เข้า ป.1 ⇔ จบ ป.6				
ชั้นมัธยมศึกษา	เข้า ม.1 ⇔ จบ ม.3		เข้า ม.4 ⇔ จบ ม.6		

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 76

คุณสมบัติของครูผู้สอนหลักสูตร General English Program (GEP) ในระดับมัธยมศึกษาต้องมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ครูเจ้าของภาษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป สาขาวิชาใดก็ได้
2. ครูต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา สัญชาติใดก็ได้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป สาขาวิชาใดก็ได้ และมีความสามารถทางภาษาเทียบเท่า CEFR ระดับ B2 ขึ้นไป

3. ครูที่อยู่ภายใต้ข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานทางการศึกษาในต่างประเทศ

รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติมข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ได้รับประกาศนียบัตรที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (TEFL) จากสถาบันที่ได้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับ

2. ผ่านการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถของครูภาษาอังกฤษ (Teaching Knowledge Test: TKT) โมดูลที่ 1-3 และหลักสูตร TKT: CLIL (Content and Language Integrated Learning) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1 โมดูลที่ 1 Language and Background to Language Learning and Teaching

2.2 โมดูลที่ 2 Planning Lessons and Use of Resources for Language Teaching

2.3 โมดูลที่ 3 Managing the Teaching and Learning Process

2.4 TKT: CLIL (Content and Language Integrated Learning)

3. ผ่านการอบรมหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ เช่น Boot Camp, Boot Camp Turbo

4. ผ่านการอบรมหลักสูตร Teacher Development Interactive (TDI) จำนวน

6 โมดูล

2. หลักสูตรภาษาอังกฤษแบบเข้มข้น Intensive English Program (IEP)

เป็นหลักสูตรสำหรับสถานศึกษาที่มีการเปิดห้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ โดยมีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบเข้มข้น และมีการจัดการเรียนการสอน รายวิชาอื่น ๆ เป็นภาษาอังกฤษด้วย เพื่อยกระดับความสามารถด้านภาษา (Language proficiency) ของผู้เรียนทั้ง 4 ทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้เป็นไปตาม มาตรฐาน CEFR Level

เป้าหมายในการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนในหลักสูตร Intensive English Program นั้น ได้ยึดหลักมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของ ประชากรของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) ซึ่งถือว่าเป็นมาตรฐานในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนภาษาอังกฤษ ที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลก สำหรับหลักสูตร Intensive English Program (IEP) นั้น ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินวัดความสามารถ ทางภาษาแต่ละช่วงชั้นตามกรอบมาตรฐาน CEFR ดังต่อไปนี้

1. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากระดับ A2 ถึง B1 ดังนี้ เริ่มจากผู้เรียนสามารถ เข้าใจประโยคภาษาอังกฤษที่มักจะพบเจอบ่อย ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัว ครอบครัว การซื้อสินค้า การเดินทาง ฯลฯ ได้ สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับกิจวัตร ประจำวันได้ สามารถอธิบายความต้องการของตนเองโดยใช้ประโยคพื้นฐานได้ จนกระทั่ง ผู้เรียนสามารถเข้าใจใจความสำคัญของภาษาอังกฤษในโครงสร้างพื้นฐาน ในเรื่องที่ตนเอง มีความคุ้นเคย เช่น เรื่องในที่ทำงาน โรงเรียน เวลาว่าง ฯลฯ สามารถใช้ภาษาอังกฤษ ในการเดินทางได้ สามารถสร้างประโยคพื้นฐานในการสื่อสารในเรื่องที่ตนเองสนใจได้ สามารถเล่าเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เหตุการณ์ ความมุ่งหวังของตนเองเป็นภาษาอังกฤษได้ สามารถอธิบายเหตุผล และความคิดเห็นของตนเองสั้น ๆ ได้

2. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากระดับ B1 ถึง B2 ดังนี้ เริ่มจากผู้เรียนผู้เรียนสามารถเข้าใจใจความสำคัญของภาษาอังกฤษในโครงสร้างพื้นฐาน ในเรื่องที่ตนเองมีความคุ้นเคย เช่น เรื่องในที่ทำงาน โรงเรียน เวลาว่าง ฯลฯ สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการเดินทางได้ สามารถสร้างประโยคพื้นฐานในการสื่อสารในเรื่องที่ตนเองสนใจได้ สามารถเล่าเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เหตุการณ์ ความมุ่งหวังของตนเองเป็นภาษาอังกฤษได้ สามารถอธิบายเหตุผล และความคิดเห็นของตนเองสั้น ๆ ได้ จนกระทั่งผู้เรียนสามารถเข้าใจใจความสำคัญของภาษาอังกฤษที่ซับซ้อนทั้งในส่วนของข้อเท็จจริง และอารมณ์ความรู้สึกของภาษาได้ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่มีความเกี่ยวข้องกับอาชีพ และความสนใจของตนเอง สามารถพูดคุยภาษาอังกฤษได้ค่อนข้างเป็นธรรมชาติ ในระดับที่สามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้ โดยไม่ทำให้คู่สนทนาเกิดความเครียด

การวัดและประเมินผล PTE General สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

1. เป็นการสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ (ESOL: English for Speakers of Other Languages)
2. การสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษในเด็ก ระหว่างอายุ 13-16 ปี
3. ทดสอบความสามารถทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
4. ผลการสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษสามารถเทียบมาตรฐานตามกรอบ CEFR (Common European Framework of Reference)

คุณสมบัติของนักเรียน

นักเรียนสามารถปรับตัวในการเรียนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรได้ มีผลการเรียนตามที่หลักสูตรกำหนด ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร โดยแยกระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียน พัฒนาขีดความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR จากเริ่มต้นที่ระดับ Pre/A1-สูงสุดที่ระดับ B2

ตาราง 4 แสดงหลักสูตรภาษาอังกฤษแบบเข้ม Intensive English Program (IEP)

ระดับภาษา CEFR	Pre A1/A1	≥A2	A2	≥B1	B1	≥B2
ชั้นประถมศึกษา	เข้า ป.1 ⇨ จบ ป.2 Pre≥A2					
	เข้า ป.3 Pre-A1 ⇨ จบ ป.4 ≥A1					
	เข้า ป.5 A1 ⇨ จบ ป.6 ≥A2					
ชั้นมัธยมศึกษา			เข้า ม.1 ⇨ จบ ม.3		เข้า ม.1 ⇨ จบ ม.6	

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 77

คุณสมบัติของครูผู้สอนหลักสูตร Intensive English Program (IEP)

ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาต้องมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ครูที่เป็นเจ้าของภาษา (อังกฤษ อเมริกา ออสเตรเลีย แคนาดา หรือนิวซีแลนด์)
2. ครูที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว พร้อมกับ

มีการทดสอบ CEFR ตั้งแต่ B2 ขึ้นไป ซึ่งผลสอบมีอายุไม่เกิน 2 ปีนับตั้งแต่วันสอบ และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีในทุกสาขา รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติมข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

2.1 มีใบประกาศนียบัตรในการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา CELT-S (Certificate in English Language Teaching-Secondary) พร้อมด้วย TKT (Teaching Knowledge Test) ในการสอนระดับมัธยมศึกษา TKT: CLIL (Content and Language Integrated Learning)

2.2 ประกาศนียบัตร TESOL (Teaching English to Speakers of Other Languages) จากมหาวิทยาลัย Trinity ในระดับ 5

2.3 ใบประกาศนียบัตรในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (TEFL) พร้อมด้วย TKT (Teaching Knowledge Test) โมดูล 1-3 TKT และหน่วยการสอนระดับมัธยมศึกษา (TKT CLIL Module)

2.4 ประกาศนียบัตรหลักสูตรการพัฒนาครูของ Teacher Development Interactive: TDI ต้องผ่าน การอบรม 6 โมดูล

สถานศึกษาที่มีความประสงค์ยกระดับการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษผ่านแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรภาษาอังกฤษมาตรฐานสากล ควรศึกษาหลักสูตรและสร้างความเข้าใจกรอบการดำเนินงานตามหลักสูตร รวมถึงศึกษาความพร้อมในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ International Program (IP) หลักสูตร ภาษาอังกฤษแบบเข้ม Intensive English Program (IEP) และหลักสูตรยกระดับภาษาอังกฤษสำหรับทุกโรงเรียน General English Program (GEP) เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การพัฒนา สถานศึกษาสามารถใช้ผังมโนทัศน์นี้ เพื่อเตรียมความพร้อม โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ความพร้อมในทุกมิติ เพื่อดำเนินการตามศักยภาพและเป้าประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตร ประเมินหลักสูตร และการบริหารจัดการต่อไป

3. หลักสูตรนานาชาติ International Program (IP)

เป็นหลักสูตรที่ยกระดับการศึกษาทุกรายวิชาและเนื้อหาสู่สากล ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง โดยใช้หลักสูตรที่มาจากต่างประเทศ จัดการเรียนการสอนโดยครูเจ้าของภาษา หรือครูที่มีคุณสมบัติตามกำหนดโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก สำหรับสถานศึกษา

ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน ที่จบการศึกษาสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปทั้งภายในประเทศและต่างประเทศตามมาตรฐานสากลโดยสถานศึกษาควรเลือกพิจารณาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบท การกำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนที่สัมพันธ์กับการกำหนดเงินเดือนครูต่างชาติ การดำเนินงานการสอบระดับนานาชาติกับทางศูนย์สอบของหลักสูตร เป็นต้น ซึ่งสามารถสรุปกรอบแนวคิดการดำเนินงานตามหลักสูตรนานาชาติได้หลายรูปแบบด้วยกัน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำไปพิจารณาได้ ดังนี้

1. หลักสูตร International Baccalaureate (IB)
2. หลักสูตร UK Curriculum
  - 2.1 หลักสูตร Cambridge International Programmes & Qualifications
  - 2.2 หลักสูตร Pearson Edexcel
  - 2.3 หลักสูตร BTEC Level 3
  - 2.4 หลักสูตร Oxford International AQA
3. หลักสูตรอเมริกัน (AP)
4. หลักสูตรออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และ/หรือหลักสูตรอื่น ๆ ที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) พิจารณาว่าเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

สถานศึกษาที่มีความประสงค์จะเปิดหลักสูตรนานาชาติ (International Program: IP) สามารถดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

  1. ศึกษาหลักสูตรนานาชาติที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและตรงตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน
  2. เลือกหลักสูตรที่ต้องการและลงทะเบียนเพื่อขอเป็นศูนย์สอบตามที่หลักสูตรกำหนด เช่น การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตร การอบรมครู การประยุกต์ใช้แผนการจัดการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ เป็นต้น
  3. ชำระค่าหลักสูตรตามที่กำหนด เช่น ค่าลงทะเบียนนักเรียน ค่าหลักสูตรรายปี ค่าสมัครสอบค่าอบรมครู เป็นต้น
  4. สถานศึกษานำหลักสูตรไปใช้ มีการประกันคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญเจ้าของหลักสูตร
  5. ผู้เรียนได้รับการประเมินตามกรอบของหลักสูตรของเจ้าของหลักสูตรที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ตาราง 5 แสดงเป้าหมายการพัฒนาในระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน
หลักสูตรนานาชาติ

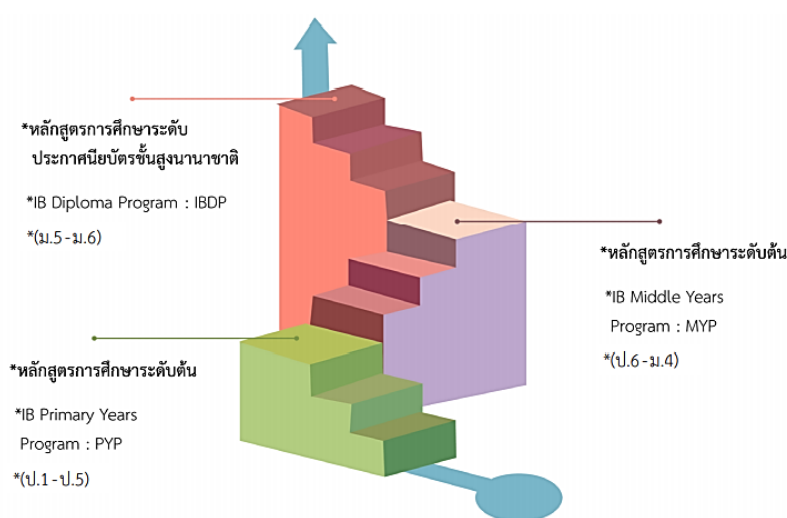
ระดับผู้เรียน	ระดับความสามารถทางภาษา	ระดับ	
		ความสามารถทางภาษาตามกรอบ	ระดับความสามารถด้านวิชาการ
CEFR			
สำเร็จการศึกษา ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6	ความสามารถทางภาษาอังกฤษ ระดับเริ่มต้น (Beginning)	A2	4 skills English Language Proficiency Test
สำเร็จการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3	ความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับกลาง (Intermediate)	B2	<ul style="list-style-type: none"> - 5 IGCSE - MYP - IB Diploma (20 points) + 50-hr CAS - USA Core Subjects - HSC Band 4-6/ATAR
สำเร็จการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6	ความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูง (Advanced)	C2	<ul style="list-style-type: none"> - 5 AS 3A levels - BTEC Level 3 (120 credits) - IB Diploma (20 points) + 50-hr CAS - 3 AP Subjects - HSC Band 4-6/ATAR

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 55

การศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ (International Program: IP) มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เริ่มตั้งแต่ระดับ A1 จนจบการศึกษาที่ระดับ C1 ตามกรอบแนวคิด CEFR ในการวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษครบทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนตามแนวทางของแต่ละหลักสูตร และสามารถเรียนวิชาแกนกลางต่าง ๆ ตามหลักสูตรนานาชาติที่ได้เลือกนำมาใช้ โดยการจบหลักสูตรนั้นต้องคำนึงถึงเกณฑ์การเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาตามที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ได้กำหนดไว้ด้วย

ยกตัวอย่างเช่น หลักสูตรนานาชาติ International Baccalaureate (IB Program) ของมูลนิธิ International Baccalaureate Organisation เป็นหลักสูตรที่นักการศึกษาผู้มีประสบการณ์

ได้พัฒนาขึ้น เพื่อให้เป็นหลักสูตรนานาชาติอย่างแท้จริงสำหรับใช้จัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนนานาชาติ ที่มีอายุ 3 ถึง 19 ปี เป็นระบบการศึกษาที่มีการใช้แพร่หลายทั่วโลก โดยวัตถุประสงค์หลัก ๆ ในการจัดตั้งหลักสูตรนี้ก็เพื่อให้มีระบบการศึกษาในรูปแบบใหม่ที่ได้รับการยอมรับ จากมหาวิทยาลัยทั่วโลก เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความจำเป็นหรือต้องการเปลี่ยนสถาบันการศึกษาบ่อยครั้งได้ศึกษา ในหลักสูตรนี้เพื่อที่จะนำคะแนนไปยื่นเข้าสอบหรือสมัครเรียนต่อในสถาบันหรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในต่างประเทศได้ อย่างไรก็ตาม โรงเรียนนานาชาติส่วนมากในโลกและในประเทศไทยจะเลือกเรียน IB Diploma ในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5-6 เพราะได้รับความนิยมสูงมาก

ภาพ 3 IB Program แบบทั้งหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ระดับ

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 61

คุณสมบัติของนักเรียน

นักเรียนสามารถปรับตัวในการเรียนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรได้ มีผลการเรียนตามหลักสูตรกำหนด ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร โดยแยกระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียน พัฒนาขีดความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR จากเริ่มต้นที่ระดับ A1-สูงสุดที่ระดับ C1

ตาราง 6 แสดงหลักสูตรนานาชาติ International Program (IP)

ระดับภาษา CEFR	A1	≥A2	A2	≥B1	B1	≥B2	B2	≥C1
ชั้นประถมศึกษา	เข้า ป.1	⇨	ป.6					
ชั้นมัธยมศึกษา			เข้า ม.1	⇨	จบ ม.2	เข้า ม.3	⇨	จบ ม.4
						เข้า ม.5	⇨	จบ ม.6

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 77

คุณสมบัติของครูผู้สอนหลักสูตรนานาชาติ International Program (IP) ระดับมัธยมศึกษา

1. ครูเจ้าของภาษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

2. ครูต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์การสอนอย่างน้อย 1 ปีในประเทศของตนเอง หรือในโรงเรียนนานาชาติ และมีความสามารถทางภาษาเทียบเท่า CEFR ระดับ C1

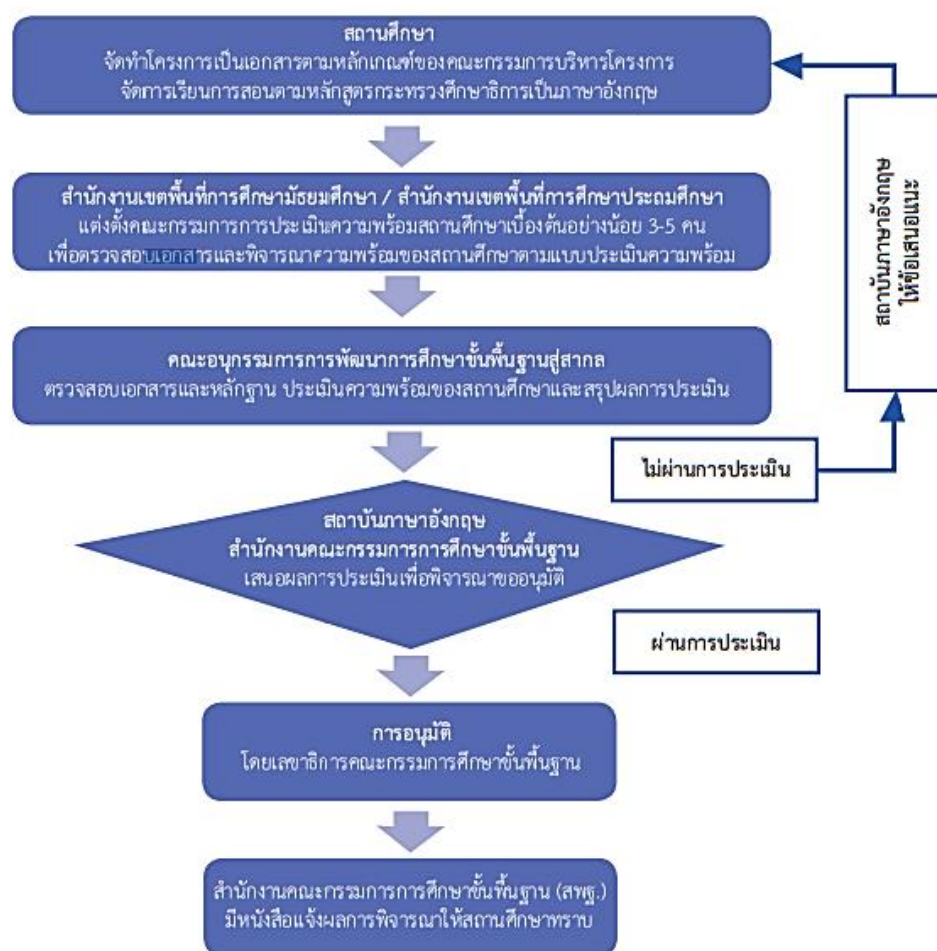
3. มีประสบการณ์การสอนอย่างน้อย 1 ปีในประเทศของตนเอง หรือในโรงเรียนนานาชาติ และผ่านการอบรมหนึ่งหลักสูตร ดังต่อไปนี้

3.1 BTEC level 5 Education and Training

3.2 CAIE PDQ Teaching Bilingual level 5

3.3 PGCE level 6/7

ภาพ 4 วิธีการขอดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรโรงเรียนสองภาษา

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 80

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรสองภาษา

การจัดการเรียนการสอนโรงเรียนสองภาษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ มีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน โดยสอนภาษาอังกฤษเป็นสื่อตั้งแต่ 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ขึ้นไป อย่างน้อย 4 กลุ่มสาระ โรงเรียนสองภาษาเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อเพื่อพัฒนา คักยภาพ ด้านความรู้ความสามารถและทักษะทางภาษาของผู้เรียน และในการจัดการเรียน การสอนในโรงเรียนต้องคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาของผู้เรียน การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันดีงามตลอดจนการเรียนการสอนในบริบท

ของการผสมผสานกับความเป็นสากล โดยรูปแบบการจัดสามารถทำได้ 2 แบบ คือ English Program (EP) และ Mini English Program (MEP) ซึ่งมีความแตกต่างกัน คือ EP จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกวิชา ยกเว้นภาษาไทยและสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย ส่วน MEP สอนได้ไม่เกิน 50% ของชั่วโมงสอนทั้งหมดต่อสัปดาห์ หรือการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรห้องเรียนสองภาษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีพุทธศักราช 2562 ที่สามารถทำได้ 3 แบบ คือ General English Program (GEP), Intensive English Program (IEP) และ International Program (IP)

นโยบายเพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดจัดเป็นภาษาไทย สามารถจัดเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างมีคุณภาพ มีความเท่าเทียม และเป็นธรรม กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดนโยบายดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษถือว่าเป็นทางเลือกหนึ่งของการจัดการศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดเป็นบางวิชาเท่านั้น
2. ในกรณีที่สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษมีการเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มจากผู้ปกครอง สถานศึกษาต้องจัดเงินส่วนหนึ่งเป็นกองทุนสำหรับนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ความสามารถให้ได้เรียนตามต้องการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
3. การบริหารจัดการการการจัดเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องเอื้อประโยชน์ไปยังระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในเรื่องการใช้สื่ออุปกรณ์ การใช้ห้องปฏิบัติการ ภาษาอังกฤษ ห้องปฏิบัติการวิชาอื่น ๆ และบุคลากรในสถานศึกษา
4. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ต้องคงไว้ซึ่งความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ภาษาไทย ศิลปะไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และวัฒนธรรมไทย
5. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ เป็นระยะ ๆ เพื่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
6. การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ ให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดและตรวจสอบค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม
7. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการ และเป็นไปตามข้อกำหนดในหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

หลักเกณฑ์และวิธีการ

1. การบริหารจัดการ

สถานศึกษาที่มีความพร้อมสามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาเป็นต้นไป สถานศึกษาใดประสงค์จะจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ จะต้องเสนอโครงการให้หน่วยงานต้นสังกัดพิจารณาตามลำดับขั้น ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการก่อนการเปิดสอน หน่วยงานต้นสังกัดต้องกำหนด หัวข้อเรื่องและวิธีการในการเขียนโครงการ

2. เวลาและวิชาที่เปิดสอน

2.1 ระดับก่อนประถมศึกษาจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษไม่เกิน ร้อยละ 50 ของเวลาที่จัดกิจกรรม

2.2 ระดับประถมศึกษาจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษเฉพาะวิชา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และพลศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ ความเข้าใจใน เนื้อหาวิชาของศาสตร์นั้นควบคู่กับภาษาอังกฤษ

2.3 ระดับมัธยมศึกษาจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกวิชา ยกเว้น วิชาภาษาไทยและวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณี และ วัฒนธรรมไทย

3. ครูผู้สอน

3.1 ระดับก่อนประถมศึกษา และประถมศึกษา ครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติ ต้องสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้ถูกต้องตามสำเนียงของเจ้าของภาษา และใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารง่าย ๆ ได้ หรือจัดให้มีครูไทยที่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร เข้าไปมีส่วนร่วม ตลอดเวลา

3.2 จัดให้ครูผู้สอนทำสัญญาปฏิบัติงานให้ครบ 1 ปีการศึกษาเป็นอย่างน้อย และมีบทลงโทษที่เข้มงวดหากละเมิดสัญญา

3.3 ครูผู้สอนทุกคนต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และต้องมีหลักฐาน การศึกษาในสาขาวิชาที่จะสอนหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

3.4 ครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้ง การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษาและได้คะแนน สอบ TOEFL ไม่น้อยกว่า 550 หรือ IELTS ไม่น้อยกว่า 5.5

3.5 ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็กและวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยมีหลักฐานการศึกษาด้านการสอนไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

3.6 ครูผู้สอนชาวต่างประเทศต้องได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทย อย่างน้อย 15 ชั่วโมง

3.7 สถานศึกษาต้องจัดให้ครูผู้สอนทุกคนทั้งที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด

3.8 ครูผู้สอนทุกคนต้องมีโอกาสได้รับการพัฒนา โดยได้รับการฝึกอบรม ศึกษาดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ อย่างน้อย 3 ปีต่อครั้ง

4. การรับนักเรียน

4.1 รับนักเรียนทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ

4.2 สถานศึกษาสามารถกำหนดเงื่อนไขความสามารถของผู้เรียนได้ตามความเห็นชอบของหน่วยงานต้นสังกัด

4.3 ให้สถานศึกษาคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถผ่านเกณฑ์ได้เข้าเรียน โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มอย่างน้อย 3% ของจำนวนนักเรียนในโครงการ

4.4 การจัดจำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียนควรเป็นดังนี้

4.4.1 ระดับก่อนประถมศึกษา ไม่เกินห้องละ 25 คน

4.4.2 ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น-ปลาย ไม่เกินห้องละ 30 คน

4.4.3 ระดับวิชาชีพ (ปวช.) ไม่เกินห้องละ 30 คน

4.4.4 ระดับวิชาชีพ (ปวส.) ไม่เกินห้องละ 30 คน

5. การเก็บค่าเล่าเรียน และการตั้งกองทุน

5.1 การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าธรรมเนียมอื่นในสถานศึกษา เอกชน และค่าใช้จ่ายในส่วนที่เพิ่มจากการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยในสถานศึกษาของรัฐ ให้หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดในอัตราที่เหมาะสม

5.2 สถานศึกษาและกรรมการสถานศึกษาต้องจัดตั้งกองทุน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการและมีความสามารถผ่านเกณฑ์ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อย 3% ของจำนวนนักเรียนแต่ละปี และเพื่อใช้ดอกผลจากกองทุนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างนักเรียนในโครงการกับนักเรียนที่เรียนเป็นภาษาไทย

6. การจัดการทรัพยากรและกิจกรรมของสถานศึกษา

6.1 สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษต้องบริหารจัดการ บุคลากร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ต่าง ๆ ให้ครูและนักเรียนทุกคน

ได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันและอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาของรัฐซึ่งใช้งบประมาณของรัฐ ต้องดูแลให้เกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง

6.2 สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสองกลุ่ม ต้องจัดให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมของโรงเรียน/ชุมชน โดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นไทย ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สื่อการเรียนการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 11) กล่าวถึง สื่อการเรียนการสอนของโรงเรียนสองภาษามีดังนี้

1. สถานศึกษาต้องจัดให้มีหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการระดับที่เปิดสอนทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ครูทุกคนได้ศึกษา
2. สถานศึกษาจัดหาหนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทยครบตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดอย่างน้อย 10 ชุดไว้ในห้องสมุด
3. ในกรณีที่สถานศึกษาจัดทำหนังสือเรียนขึ้นเองและมีการบังคับซื้อหนังสือเรียนนั้น ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน
4. สถานศึกษาต้องจัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอนหนังสือแบบฝึกหัดหรือหนังสือ อานเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษครบทุกวิชาในจำนวนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระวิชาตามหลักสูตรโดยระบุรายการจำนวนหนึ่งหนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
5. สถานศึกษาต้องจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียนอย่างครบถ้วนและเพียงพอและจัดบริการใช้สื่อดังกล่าวให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

อูติรัตน์ เจริญสุข (2545, หน้า 43) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ที่ครูนำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น เนื่องจากสื่อสามารถดึงดูดใจ ทำให้ผู้เรียนสนใจและตั้งใจเรียนรู้มากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้สอนสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น การนำสื่อต่าง ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน ผู้สอนควรตระหนักถึงหลักเกณฑ์การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน

มัทนา ทองใหญ่ (2539, หน้า 13-15) ปัจจุบันสื่อการเรียนการสอนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากแนวการสอนที่เปลี่ยนมาให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนแทน และครูซึ่งเคยเป็นศูนย์กลางของนักเรียนจึงถูกลดบทบาทลง นักเรียนจึงมีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเองมากขึ้น และสิ่งหนึ่งที่จะเป็นตัวกลางให้ครูถ่ายทอดความรู้ เจตคติ และทักษะไปยังผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ คือ สื่อการสอน

Gerlach and Ely (1982, p. 282) ให้ความหมายของคำว่า สื่อการเรียนการสอนว่า สื่อการสอนมีบทบาทเป็นกุญแจสำคัญในการวางแผนและการใช้การสอนเชิงระบบ สื่อมีความหมายมากไม่ว่าจะเป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ หรือเหตุการณ์ที่สร้างเงื่อนไข ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ทักษะ และทัศนคติต่าง ๆ ตามความหมายนี้ อาจารย์ ตำรา และสิ่งแวดลอมในโรงเรียนเป็นสื่อทั้งสิ้น

กล่าวโดยสรุปคือ สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ และตัวกลาง ที่สามารถถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนหรือแหล่งความรู้ต่าง ๆ ไปยังผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้เรื่องราวหรือความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้

ด้านการวัดและประเมินผล

ราชบัณฑิตยสถาน (2555, หน้า 37) การวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการย่อย ได้แก่ การวัดผล (Measurement) และการประเมินผล (Assessment) ทั้งการวัดผลและประเมินผลมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกันอย่างแยกไม่ออก ในทางการศึกษาจึงมักใช้คำว่า “การวัดประเมินผล” ในการออกแบบการเรียนการสอน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้นั้น การวัดประเมินผลในที่นี้ จึงหมายถึงการวัดประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการ รวบรวมหลักฐาน ข้อมูลเชิงประจักษ์ต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้เพื่อตัดสินคุณค่า ในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแสดงถึงมาตรฐานทางวิชาการในเชิงสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สารสนเทศ ดังกล่าวนำไปใช้ในการกำหนดระดับคะแนนให้ ผู้เรียนรวมทั้งใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรและ การเรียนการสอน

1. จุดมุ่งหมายของการวัดประเมินผลการเรียนรู้ มีดังนี้

- 1.1 เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 1.2 ทำให้ทราบจุดอ่อนจุดแข็งของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสามารถนำสารสนเทศ ไปใช้วางแผนแก้ไขปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างเหมาะสม
- 1.3 ประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมและวิธีการเรียนการสอนที่ผู้สอนใช้ในการเรียนการสอน
- 1.4 ประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของหลักสูตร
- 1.5 ประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของผู้สอน
- 1.6 สื่อสารให้ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมทราบผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. หลักการของการวัดประเมินผลการเรียนรู้ ที่ควรคำนึงถึง มีดังนี้

2.1 การวัดประเมินผล ผู้เรียนควรเป็นกระบวนการที่กระทำต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก

2.2 ควรใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งและครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัดหลายด้าน เพราะการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถในการปฏิบัติงาน เจตคติและค่านิยม กระบวนการคิด การแก้ปัญหา ดังนั้นในการวัดประเมินผล ผู้เรียนควรให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกด้าน และใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันเพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ครบถ้วนพอเพียงต่อการประเมิน เพื่อตัดสินผู้เรียน

2.3 ควรเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผลให้สอดคล้องกับสิ่งที่จะวัด

2.4 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวัดประเมินผลการเรียนรู้ ควรประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายไม่ใช่เฉพาะแต่ผู้สอนเท่านั้น แต่ควรรวมถึงผู้ปกครอง เพื่อนร่วมชั้น และตัวผู้เรียนเอง เพราะจะช่วยให้รับทราบข้อมูลจากมุมมองที่แตกต่าง และหลากหลายจากบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน จึงย่อมดีกว่าข้อมูลจากผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว

2.5 การประเมินตนเองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการวัดประเมินผล ช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและพัฒนาตนเอง

2.6 การวัดประเมินผลและกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กัน การประเมินผลต้องมีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และเจตคติของผู้เรียน

3. การวัดผลและประเมินผลการเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 11) กล่าวถึง การวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียนสองภาษา มีดังนี้

3.1 การวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร/ข้อกำหนดในหลักสูตรโดยจัดทำหลักฐานแสดงผลการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ สำหรับผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องใช้การสอบ TOEFL, IELTS หรือ CEFR ตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

3.2 โรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตลอดระยะเวลาของการเรียนการสอน มีการประเมินเพื่อการปรับปรุง แก้ไขให้ผู้เรียนได้พัฒนาครบทุกด้านเต็มตามศักยภาพและจัดทำผลการประเมินไว้เป็นหลักฐาน

4. การกำกับติดตามและประเมินโครงการ กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 11) กล่าวถึง การกำกับติดตามและประเมินโครงการโรงเรียนสองภาษา มีดังนี้

4.1 กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาต้องจัดให้มีการกำกับติดตาม และประเมินผลโครงการการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งในด้านความพร้อมในการเตรียมการของสถานศึกษา การบริหารจัดการการดำเนินงานของสถานศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน

4.2 กระทรวงศึกษาธิการต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การลดค่าใช้จ่าย คุณภาพของครูผู้สอน และวิธีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

4.3 กระทรวงศึกษาธิการต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุปคือ ด้านการวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วย กระบวนการย่อย ได้แก่ การวัดผล และการประเมินผล มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน อย่างแยกไม่ออก มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

การวัดและประเมินผลตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)

ใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย โดยได้ใช้กรอบดังกล่าวทั้งในการออกแบบหลักสูตรการพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบการวัดผล การพัฒนาครู รวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีทิศทางที่เป็นเอกภาพในการดำเนินการ มีเป้าหมายการเรียนรู้และการพัฒนาที่เทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดใช้กรอบอ้างอิงทางภาษา CEFR เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

กรอบอ้างอิงทางภาษา CEFR คือ มาตรฐานการประเมินความสามารถทางภาษา ที่สหภาพยุโรปจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ ในปี ค.ศ. 2002 สภาแห่งสหภาพยุโรป ได้กำหนดให้ใช้กรอบอ้างอิง CEFR ในการตรวจสอบความสามารถทางภาษา ปัจจุบันกรอบอ้างอิง CEFR ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นมาตรฐานในการจัดลำดับ

ความสามารถ ทางภาษาของแต่ละบุคคล CEFR ได้จำแนกผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่มหลักและแบ่งเป็น 6 ระดับ ความสามารถ ดังนี้

ตาราง 7 แสดงระดับความสามารถในการจำแนกกลุ่มผู้เรียน CEFR

Level Group	A		B		C	
Level Group	Basic User		Independent User		Proficient User	
name	ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน		ผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ		ผู้ใช้ภาษาขั้นคล่องแคล่ว	
Level	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Level name	Breakthrough or beginner	Waystage or Elementary	Threshold or Intermediate	Vantage or Upper Intermediate	Effective Operational Proficiency or Advanced	Mastery or Proficiency

ที่มา: ลูติกา เสนาจิตต์, 2559, หน้า 63

ทั้งนี้ในแต่ละระดับได้กำหนดความสามารถในการใช้ภาษาไว้ดังนี้

ตาราง 8 แสดงคำอธิบายความสามารถในการใช้ภาษาตามกรอบ CEFR

ระดับ	คำอธิบาย
Proficient User ผู้ใช้ภาษาระดับ คล่องแคล่ว	C2 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างดีเยี่ยมใกล้เคียงเจ้าของภาษา สามารถใช้ภาษามาตรฐานได้อย่างสละสลวย ถูกต้องตามจุดประสงค์ที่จะสื่อสารได้ดี สามารถอ่านบทความที่เป็นภาษาต้นฉบับ (โดยเฉพาะวรรณกรรม) ได้เข้าใจ สามารถเลือกใช้ภาษาสำหรับพูดและเขียนได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนเข้าใจข้อความยาว ๆ ที่ซับซ้อนในหัวข้อหลากหลาย และเข้าใจความหมายแฝงได้
Proficient User ผู้ใช้ภาษาระดับ คล่องแคล่ว	C1 ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อความยาว ๆ ที่ซับซ้อนในหัวข้อหลากหลาย และเข้าใจความหมายแฝงได้ สามารถแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของตน ได้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยไม่ต้องหยุดคิดคำศัพท์ สามารถใช้ภาษาทั้งในด้านสังคม การทำงาน หรือด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 8 (ต่อ)

ระดับ	คำอธิบาย
Independent User ผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ	B2 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาในระดับดี สามารถใช้ภาษาพูดและเขียนได้แทบทุกเรื่องอย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว รวมทั้งสามารถอ่านและทำความเข้าใจในบทความที่มีเนื้อหายากขึ้น
Basic User ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน	B1 ผู้เรียนสามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ไป ถ้าเป็นหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ เช่น การทำงานโรงเรียน เวลาว่าง ฯลฯ สามารถจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษได้ สามารถบรรยายประสบการณ์ เหตุการณ์ความคิดฝัน ความหวัง พร้อมให้เหตุผลสั้น ๆ ได้
	A2 ผู้เรียนสามารถใช้และเข้าใจประโยคในชีวิตประจำวัน (ในระดับกลาง) เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว การจับจ่ายใช้สอย สถานที่ ภูมิศาสตร์ การทำงาน และสามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลทั่วไปในการใช้ชีวิตประจำวัน สามารถบรรยายความคิดฝัน ความคาดหวัง ประวัติ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอื่น ๆ
	A1 ผู้เรียนสามารถใช้และเข้าใจประโยคง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน สามารถแนะนำตัวเองและผู้อื่น สามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับบุคคลอื่น เช่น เขาอยู่ที่ไหน รู้จักใครบ้าง มีอะไรบ้าง และตอบคำถามเหล่านี้ได้ ทั้งยังสามารถเข้าใจบทสนทนา เมื่อคู่สนทนาพูดช้าและชัดเจน

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 31

จากตาราง 8 คือ ระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบ CEFR ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศไว้ โดยสถาบันการศึกษาควรมีการทดสอบหรือวัดผลโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานเทียบเคียงผลคะแนนกับระดับความสามารถ ทางภาษา ตามกรอบอ้างอิง CEFR เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาผ่านเกณฑ์ระดับความสามารถที่กำหนดหรือไม่

ในการนำกรอบอ้างอิง CEFR มาใช้ในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการดังนี้

- ใช้ CEFR เป็นกรอบความคิดหลักในการเป้าหมายการจัดการเรียนรู้/การพัฒนา โดยใช้ระดับความสามารถ 6 ระดับของ CEFR เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับ ทั้งนี้ ในเบื้องต้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

ตาราง 9 แสดงเป้าหมายการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษผู้เรียนในแต่ละระดับ ตามกรอบอ้างอิง CEFR

ระดับผู้เรียน	ระดับความสามารถทางภาษา	ระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบ CEFR
สำเร็จการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน (Breakthrough)	A1
สำเร็จการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน (Waystage)	A2
สำเร็จการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	ผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ (Threshold)	B1

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 30

ดังนั้น ในการประเมินหรือตรวจสอบผลการจัดการศึกษา หรือผลการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับข้างต้น หน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละระดับควรได้มีการทดสอบหรือวัดผล โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานที่เทียบเคียงผลคะแนนกับระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบอ้างอิง CEFR เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาผ่านเกณฑ์ระดับความสามารถที่กำหนดหรือไม่

- ใช้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

โดยนำระดับความสามารถทางภาษาที่กรอบอ้างอิง CEFR กำหนดไว้แต่ละระดับมากำหนดเป้าหมายของหลักสูตร และใช้คำอธิบายความสามารถทางภาษาของระดับนั้น ๆ มากำหนดกรอบเนื้อหาสาระที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

- ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

โดยนำระดับความสามารถทางภาษาและคำอธิบาย ความสามารถทางภาษาที่กรอบอ้างอิง CEFR กำหนดไว้แต่ละระดับมาพิจารณาจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกซึ่งทักษะทางภาษาและองค์ความรู้ตามที่ระบุไว้ เช่น ในระดับ A1 ผู้สอนต้อง

จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ ใช้ภาษา แนะนำ ถาม ตอบ ปฏิสัมพันธ์ พูดคุยในเรื่องที่กำหนดไว้ในคำอธิบายดังตารางข้างต้นได้ การเรียนการสอนจึงต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ฟังและพูดสื่อสารเป็นหลัก ผู้เรียนจึงจะมีความสามารถตามที่กำหนด

4. ใช้ในการทดสอบ และการวัดผล

โดยใช้แบบทดสอบ แบบวัด ที่สามารถเทียบเคียงได้กับกรอบอ้างอิง CEFR เพื่อให้ได้ข้อมูลในระดับความสามารถของผู้เรียน หรือเข้ารับการทดสอบ เพื่อการจัดกระบวนการเรียน การสอน กิจกรรม หรือสื่อให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น อันจะนำมาสู่การพัฒนา ผู้เรียน ผู้เข้ารับการทดสอบ ให้มีความสามารถตามเป้าหมาย เกณฑ์ที่กำหนด

ตาราง 10 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบ แบบวัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษที่สามารถเทียบเคียงผลการสอบกับระดับความสามารถตามกรอบอ้างอิง CEFR

CEFR Level	TOEIC	TOEFL Paper	TOEFL CBT	TOEFL IBT	IELTS	CU-TEP
A1	0-110	0-30	0-30	0-8	0-1	n/a
A2	110-250	33-60	33-60	9-18	1-1.5	n/a
B1	255-400	63-90	63-90	19-29	2-2.5	n/a
		93-120	93-120	30-40	3-3.5	n/a
B2	405-600	123-150	123-150	41-52	4	n/a
		153-180	153-180	53-64	4.5-5	ประมาณ 60
C1	605-780	183-210	183-210	65-78	5.5-6	ประมาณ 75
		213-240	213-240	79-95	6.5-7	ประมาณ 90
C2	785-990	243-300	243-300	96-120	7.5-9	ประมาณ 120
		Top score	Top score	Top score	Top score	Top score
	990	300	300	120	9	120

ที่มา: ลูติกา เสนาจิตต์, 2559, หน้า 66

5. ใช้ในการพัฒนาครู โดยดำเนินการดังนี้

5.1 ใช้เครื่องมือในการประเมินตนเอง (Self-Assessment Checklist) ตามกรอบ CEFR เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการทดสอบและประเมินความก้าวหน้าความสามารถทางภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง

5.2 ประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของครูก่อนการพัฒนา โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานตามกรอบ CEFR ในการตรวจสอบระดับความสามารถของครู

5.3 จัดทำฐานข้อมูลและกลุ่มครูตามระดับเพื่อวางแผนพัฒนา และติดตามความก้าวหน้าในการเข้ารับการพัฒนาตามระดับความสามารถ

5.4 กำหนดเป้าหมายความสามารถด้านภาษาตามกรอบ CEFR การพัฒนาครูแต่ละกลุ่มเพื่อนำมาจัดหลักสูตรและกระบวนการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการใช้ภาษาผ่านเกณฑ์ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

5.5 ใช้แบบทดสอบมาตรฐานตามกรอบ CEFR ทดสอบหลังการพัฒนาเพื่อประเมินหลักสูตรการพัฒนา กระบวนการพัฒนา และความสามารถของครู เทียบเคียงกับเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งการจัดกิจกรรมการพัฒนารูปแบบอย่างต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุปคือ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษานั้น หมายถึง การมีแผนดำเนินการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาที่ชัดเจน มีคณะกรรมการบริหารงานโครงการ มีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรของโครงการโรงเรียนสองภาษา ดูแล กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการจัดทำแผนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การจัดครูผู้สอน และการจัดตารางสอน จัดหาตำรา สื่อและอุปกรณ์ นวัตกรรม หนังสือประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับหลักสูตร ประสานงานกับครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในด้านเนื้อหา จัดสอนซ่อมเสริมและติดตามผลการเรียนของนักเรียนให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน จัดทำสารสนเทศนักเรียนในโครงการ รวมทั้งประสาน นิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านวิชาการ เพื่อให้งานวิชาการของโครงการโรงเรียนสองภาษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียนสูงสุด

ด้านการบริหารงานงบประมาณ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 39-50) การบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน

ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557, หน้า 34) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการทางการเงิน ของเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษ การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและ

สินทรัพย์ โดยต้องอาศัยความคล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและทางราชการให้มากที่สุด

1. วัตถุประสงค์ของการบริหารงบประมาณ

1.1 เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้

1.2 เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ

1.3 เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้ได้อย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ

2. ขอบข่ายของการบริหารงบประมาณ

2.1 การจัดทำและเสนอของงบประมาณ

2.2 การจัดสรรงบประมาณ

2.3 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการ ดำเนินการ

2.4 การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.5 การบริหารการเงิน

2.6 การบริหารบัญชี

2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

กระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 75) กล่าวถึงขอบข่ายของงานด้านงบประมาณ ของการจัดหลักสูตรโรงเรียนสองภาษา ซึ่งประกอบไปด้วยภาระงานต่าง ๆ ดังนี้

1. ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ด้วยงบประมาณตามแผนงานให้เป็นไปตามระเบียบและ รวดเร็ว

2. การบริหารงบประมาณ แล่งรายได้ เพื่อดำเนินงานโครงการ ที่ชัดเจนและเป็นไปได้

3. การควบคุม จัดสรรงบประมาณโครงการให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4. จัดทำแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจของโครงการจัดการ เรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ

5. ดูแล กำกับ ติดตาม วิเคราะห์ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ และ จัดทำสารสนเทศเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

6. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

การกำหนดระดับเงินเดือนครูต่างชาติ

สถานศึกษาสามารถกำหนดระดับเงินเดือนครูต่างชาติได้ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ข้อกำหนดพื้นฐานด้านคุณสมบัติ ประสบการณ์การสอน คุณวุฒิของหัวหน้าโครงการ/ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร/ผู้บริหารสถานศึกษา และบริบทของสถานศึกษา

กล่าวโดยสรุปคือ ด้านการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนสองภาษามุ่งเน้นการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ผู้บริหารมีแนวคิดและวิสัยทัศน์ที่ดีต่อโครงการ มีอัตราค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับแผนการใช้จ่ายเงิน มีการกำหนดอัตราเงินเดือนของครูต่างชาติที่ชัดเจน มีแหล่งรายได้ งบประมาณเพื่อดำเนินโครงการที่ชัดเจนและเป็นไปได้ จัดตั้งกองทุนสนับสนุน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและทางราชการมากที่สุด ซึ่งมีการจัดทำแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจของโครงการ จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ อีกทั้งดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ด้วยงบประมาณตามแผนงานให้เป็นไปตามระเบียบและรวดเร็ว พร้อมทั้งดูแลกำกับ ติดตาม วิเคราะห์ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ และจัดทำสารสนเทศเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ด้านการบริหารงานบุคคล

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 51-63) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญ มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการด้านการบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

สุริยา มนตรีภักดิ์ (2550, หน้า 72) ให้ความหมายการพัฒนาบุคลากรในองค์กรไว้ว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงานดีขึ้นตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น หรืออีกนัยหนึ่ง การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่จะ

ส่งเสริมเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความสามารถ ทักษะ อุปนิสัย และวิธีการในการทำงานอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 75) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานด้านบุคลากรให้มีคุณสมบัติเป็นผู้ดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษา มีรายละเอียดดังนี้

1. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียนสองภาษา

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานสากล มีภาวะผู้นำด้านการบริหารและวิชาการ สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ รวมทั้งบริหารหลักสูตรแบบมีส่วนร่วม โดยมีบทบาทดังนี้

1.1.1 บริหารโครงการตามนโยบายและแผนงาน

1.1.2 นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของฝ่ายต่าง ๆ

1.1.3 สนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติงานให้เต็มศักยภาพ

1.1.4 วินิจฉัย แก้ปัญหา สั่งการ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

ของโครงการตามอำนาจที่ได้รับมอบหมาย

1.2 รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ มีบทบาทดังนี้

1.2.1 ดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ

1.2.2 นิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย

1.2.3 เป็นที่ปรึกษาให้แก่คณะกรรมการทุกฝ่าย

1.2.4 จัดให้มีระบบประเมินผลการปฏิบัติงาน และการนำเสนอรายงาน

ความก้าวหน้าของโครงการต่อผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน

1.3 หัวหน้าโครงการ

1.3.1 บริหารโครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของโครงการ

1.3.2 ประสานงานกับฝ่ายบริหารของโรงเรียนในการบริหารงานโครงการ

1.3.3 นิเทศ กำกับ ติดตามการทำงานของบุคลากรและการจัดการเรียน

การสอนของครูในโครงการ

1.3.4 ควบคุม จัดสรรงบประมาณโครงการให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.3.5 จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและบุคลากรในโครงการ

1.3.6 จัดทำรายงานความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนให้ผู้มีส่วนได้

ส่วนเสียรับทราบ

1.3.7 สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานโครงการประจำปีเสนอ ศูนย์ประสานงานระดับภูมิภาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4 สมาคมผู้ปกครอง ครู และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาท ดังนี้

1.4.1 ให้คำปรึกษาในการดำเนินโครงการ

1.4.2 เสนอแนะแนวทางแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ สูงสุด

1.4.3 การสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง

1) ชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจและรับรู้ตรงกันว่า โครงการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ถือเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ พิเศษ จัดขึ้นตามความต้องการของชุมชน โดยได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

2) ชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบว่าผู้ปกครองต้องสมัครใจส่งนักเรียน เข้าร่วมโครงการ และต้องมีความพร้อมที่จะสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอน การสอบวัดความสามารถภาษาอังกฤษ 4 ทักษะและเข้าร่วมกิจกรรมจนจบหลักสูตร

3) ชี้แจงให้ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการที่ มุ่งฝึกให้นักเรียนมีความสามารถและมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพัฒนา ทั้งทักษะด้านความคิด ทักษะด้านการเรียนรู้ และทักษะการปฏิบัติสามารถใช้ภาษาอังกฤษ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ และแสดงความรู้เพื่อพัฒนาตนเองสู่สากลบนพื้นฐาน ของความเป็นไทย

2. คุณสมบัติของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามหลักสูตรควรมีความสามารถด้านการ สื่อสารภาษาอังกฤษ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตบริการ และสามารถอำนวยความสะดวกแก่ ผู้ปกครอง ครูในโรงเรียน รวมทั้งครูชาวต่างชาติได้เป็นอย่างดี

3. การดำเนินงานด้านบุคคล

3.1 จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

3.2 ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อดำเนินกิจกรรมของโครงการ

3.3 ดูแล ติดตามการปฏิบัติงานของนักการภารโรง/ลูกจ้าง ให้ปฏิบัติตามที่ได้รับ มอบหมาย

3.4 จัดทำสารสนเทศครูชาวต่างประเทศและครูไทยที่สอนในโครงการ

3.5 ประสานงานในการจัดหา/จัดจ้าง ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ และบุคลากรอื่นตามความเหมาะสม

3.6 นำเสนอข้อมูลให้ฝ่ายบริหารพิจารณาจัดจ้างครูชาวต่างประเทศ พร้อมทั้งทำสัญญาจ้างและต่อสัญญาจ้าง

3.7 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

กล่าวโดยสรุปคือ ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง บทบาทการดำเนินงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนสองภาษา ประกอบไปด้วย ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ หัวหน้าโครงการ สมาคมผู้ปกครอง ครู และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานในภาพรวม คือ บริหารโครงการตามนโยบายและแผนงาน โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย จัดให้มีระบบประเมินผลการปฏิบัติงาน และการนำเสนอรายงาน การพัฒนาบุคลากรทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จัดทำสารสนเทศครูชาวต่างประเทศ และครูไทยที่สอนในโครงการ ผู้บริหารสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้และความสามารถในการประสานงานโครงการ การจัดหาจัดจ้างครูผู้สอนชาวต่างประเทศ และบุคลากรอื่น ๆ ตามความเหมาะสม นำเสนอข้อมูลให้ฝ่ายบริหาร พร้อมทั้งทำและต่อสัญญาจ้าง มีแผนการพัฒนาครูผู้สอนที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ครูผู้สอนทั้งครูชาวไทย ครูเจ้าของภาษา และครูต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาจบปริญญาตรีขึ้นไปในสาขาที่สอน และมีความสามารถเทียบเท่า CEFR ตามแต่ละหลักสูตรที่กำหนด มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและบุคลากรในโครงการอย่างต่อเนื่อง

ด้านการบริหารงานทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 64) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการ บริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหาร และจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 73) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสองภาษา มีการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการด้านเอกสารต่าง ๆ ในงานสารบรรณ

2. ติดต่อประสานงานด้านการขอเอกสารวีซ่า การขออนุญาตทำงานของครูผู้สอนชาวต่างประเทศ

3. ดูแลความเรียบร้อยของสำนักงานโครงการ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ

4. อำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายของโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5. จัดเตรียมให้บริการวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อนักเรียน ครูชาวไทย และครูชาวต่างประเทศเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ

6. ต้อนรับผู้ที่มีมาติดต่อทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษา

7. ประสานงานกับฝ่ายบริหารสถานศึกษาในการจัดเตรียมอาคารสถานที่พร้อมดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพดี

8. ให้การต้อนรับและให้บริการแก่ผู้เข้าประชุมและศึกษาดูงาน

9. ประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรทุกฝ่ายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

10. ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ผลงาน กิจกรรมของโครงการสู่ชุมชนในทุกรูปแบบ

11. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

อาคารสถานที่

1. ความหมายและความสำคัญของอาคารสถานที่

ฐิติกา เสนาจิตต์ (2559, หน้า 60) การจัดเตรียมความพร้อมในเรื่องของอาคารสถานที่ของหลักสูตรโรงเรียนสองภาษามีความจำเป็นสิ่งใหม่หลายอย่าง ต้องมีการจัดการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มโครงการ จึงจำเป็นต้องมีห้องเรียนปฏิบัติการ มีอุปกรณ์ที่เพียงพอเหมาะสม ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับจัดเป็นห้องเรียนสองภาษา และมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียนโดยไม่กระทบห้องเรียนปกติ

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546) กล่าวว่า การใช้อาคารสถานที่ เป็นสิ่งสนับสนุนการใช้หลักสูตร ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนพึงตระหนักอยู่เสมอว่า อาคารสถานที่และสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ในสถานศึกษา ย่อมเป็นส่วนประกอบสำคัญต่อการเรียนการสอนและการอบรมปณิธานแก่ผู้เรียนได้ทั้งสิ้น แต่เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจมีปริมาณและคุณภาพของอาคารสถานที่ต่างกัน ฉะนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องวางโครงการและแผนการใช้อาคารสถานที่ทุกแห่งให้เหมาะสม ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและให้เป็นการประหยัดมากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้โดยจะต้องสำรวจ ศึกษาวิเคราะห์อย่างละเอียด รอบคอบ แล้ววางแผนว่าควรจะทำเนิ่นการอย่างไร จึงจะบรรลุผลตามเจตนารมณ์ หรืออุดมการณ์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้

กระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 122) กล่าวว่า ด้านอาคารสถานที่โรงเรียนสองภาษานั้น ห้องเรียนต้องมีมาตรฐานตามเกณฑ์ของต้นสังกัดและมากเพียงพอโดยไม่กระทบกับจำนวนห้องเรียนปกติ และห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ดนตรี ศิลปะ มีอุปกรณ์เพียงพอ ห้องสมุดมีหนังสือและวัสดุอุปกรณ์เหมาะสม ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในแต่ละหลักสูตร

2. ประเภทของอาคารสถานที่

2.1 ห้องเรียนที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์

2.2 ห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ

3. กระบวนการจัดทำอาคารสถานที่

3.1 ให้โรงเรียนดำเนินการเปิดห้องเรียนหลักสูตรสองภาษา ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในนโยบายและแนวปฏิบัติ ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ห้องละไม่เกิน 35 คน

3.2 โรงเรียนต้องจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ ให้ครูและนักเรียนทุกคนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างเท่าเทียม

3.3 การจัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับสภาพบรรยากาศของภาษา

อัจฉรา นิยมภา (2539) กล่าวถึง ประโยชน์ของการจัดห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับสภาพการใช้ภาษาตามความเป็นจริง ดังนี้

1. สามารถใช้ห้องเรียนในการอธิบายกิจกรรมและสร้างเสริมสัมพันธ์ในหมู่เด็กเรียน และให้นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น

2. สร้างบรรยากาศในการใช้ภาษารูปแบบของ เกม การอภิปราย และกิจกรรมในรูปแบบอื่น

3. เอื้อต่อกิจกรรมบทบาทสมมติและการจำลองเหตุการณ์

4. ช่วยให้นักเรียนมีจินตนาการ

5. ช่วยให้นักเรียนสามารถนำกิจกรรมที่ทำในห้องไปใช้ในชีวิตจริงได้

4. ปัญหาอุปสรรคด้านอาคารสถานที่

4.1 ห้องเรียนไม่ได้มาตรฐานถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.2 ไม่มีห้องปฏิบัติการทางภาษา หรือห้องปฏิบัติการอื่น ๆ ครบทุกโรงเรียน

4.3 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย

4.4 ห้องเรียนในโครงการพิเศษ กับห้องเรียนปกติ ไม่มีการแบ่งแยกขอบเขตที่

ชัดเจน ทำให้เกิดความสับสนระหว่างหลักสูตรปกติ กับโครงการพิเศษ

งานเลขานุการ

1. ร่วมประชุม บันทึกลง และรายงานการประชุม
2. ประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรทุกฝ่ายในโครงการ
3. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

กล่าวโดยสรุปคือ การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสองภาษานั้น เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารดำเนินการโรงเรียนสองภาษา การให้บริการ บริหารหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม ส่งเสริมการดำเนินงานต่าง ๆ การติดต่อประสานงานทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษาและด้านการขอเอกสารวิชาการ การขออนุญาตทำงานของครูผู้สอนชาวต่างประเทศ ดูแลความเรียบร้อยของสำนักงานโครงการ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ รวมถึงจัดเตรียมอาคารสถานที่ให้พร้อมต่อการเรียน อำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายของโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จัดเตรียมให้บริการวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อนักเรียน ครูชาวไทย และครูชาวต่างประเทศ เพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ผลงาน กิจกรรมของโครงการสู่ชุมชน ในทุกรูปแบบ

ข้อควรตระหนักในการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษา

1. ควรดำเนินงานโครงการโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายตั้งแต่การวางแผน ร่วมกัน รวมทั้งการชื่นชมในความสำเร็จร่วมกัน
2. โครงสร้างการบริหารงานให้มีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประธานโครงการ ผู้อำนวยการกลุ่ม/ฝ่ายบริหารวิชาการ เป็นประธานคณะกรรมการดำเนินโครงการ เพื่อให้มีอำนาจในการตัดสินใจและสั่งการ มีการแต่งตั้งหัวหน้าโครงการ และคณะกรรมการดำเนินโครงการโดยระบุหน้าที่อย่างชัดเจน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้บริหารต้องสร้างความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการให้ตรงกัน
4. จัดสวัสดิการเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้ครูชาวต่างประเทศ ใช้ศิลปะในการบริหารงาน กำหนดมาตรการ และอำนวยความสะดวกเรื่องเอกสาร รวมทั้งการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การขอเปลี่ยนประเภท/ขอต่ออายุ การตรวจลงตรา หนังสือเดินทาง (วีซ่า) การขอใบอนุญาตทำงาน การขอมิใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หรือ การขออนุญาตให้ครูชาวต่างประเทศปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เป็นต้น

5. หัวหน้าโครงการและคณะกรรมการดำเนินโครงการ ควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ มีความสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดี มีความเสียสละ อุทิศเวลา มุ่งประโยชน์เพื่อนักเรียน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

6. การบริหารด้านการเงิน เป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวังอย่างยิ่ง ผู้ปกครองอาจคาดหวังการใช้จ่ายเงิน ดังนั้น ข้อมูลทางด้าน การเงินต้องเป็นไปตามระเบียบ ชัดเจน โปร่งใสตรวจสอบได้ตลอดเวลา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เสาวภา จันทร์สงศ์ (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การดำเนินการจัดหลักสูตร English Program ในโรงเรียนสองภาษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตร English Program ในโรงเรียนสองภาษา English Program จำนวน 10 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย หัวหน้าโครงการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ เลขานุการโครงการ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง และแบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการเตรียมการจัดหลักสูตร ด้านการดำเนินการจัดหลักสูตร และด้านการติดตามประเมินผล การจัดหลักสูตร

ชัยพร สกุลพนารักษ์ (2552) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย 2) นำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย 163 โรงเรียน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 2 คน และครูผู้สอน 2 คน รวมทั้งหมด 570 คน ซึ่งผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ คือ 1) การประเมินผล 2) การบริหารกิจการนักเรียน 3) การบริหารบุคคล 4) การบริหารวิชาการ 5) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 6) การประกันคุณภาพการศึกษา และ 7) การบริหารงานทั่วไป และในส่วนของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย ประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 7 องค์ประกอบ ซึ่งมีความเหมาะสมถูกต้องเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ได้ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

พงศปณต พรหมมา, ช่อเพชร เบ้าเงิน และเปรมจิต ขจรภัย ลาร์เซน (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษา 2) เพื่อศึกษาความสำคัญขององค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษา และ 3) เพื่อประเมินองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสองภาษา จำนวน 76 โรงเรียน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ผลการศึกษาพบว่ามีความเห็นสอดคล้องเป็นนัยทางสถิติร่วมกันว่า องค์ประกอบ การบริหารโรงเรียนสองภาษามีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครบคลุม

ณิชาমন คงเสื่อ (2558) ศึกษาเกี่ยวกับเหตุผลของผู้ปกครองต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโครงการหลักสูตรสองภาษา ของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อศึกษาเหตุผลของผู้ปกครองต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลาน เข้าเรียนโครงการหลักสูตรสองภาษาของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทองในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดปราจีนบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนในโครงการหลักสูตรสองภาษาของโรงเรียน จำนวน 191 คน ผลวิจัยพบว่า เหตุผลของผู้ปกครองต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโครงการหลักสูตรสองภาษาของโรงเรียนโดยรวมและรายได้อยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบเหตุผลของผู้ปกครองต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียน โครงการหลักสูตรสองภาษา จำแนกตามอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอนและค่าเล่าเรียน ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามรายได้ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านสื่อการสอนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านสื่อการสอน ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภริรักษ์สิทธิ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา และทีปพิพัฒน์ สันตะวัน (2560) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนสามภาษาในจังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งการวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและหาแนวทางการบริหารงานโรงเรียนสามภาษาของสถานศึกษาใน จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน การดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารงานโรงเรียนสามภาษาของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

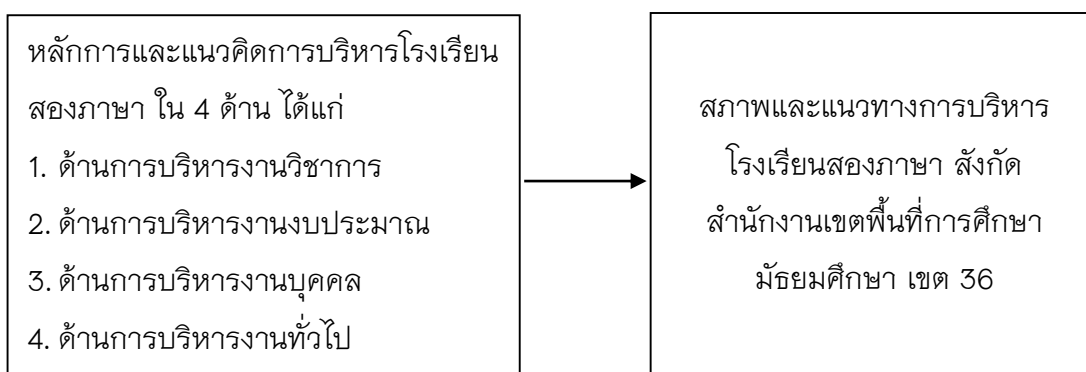
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษและครูผู้สอน วิชาภาษาจีน จำนวน 285 คน ผลการวิจัย พบว่า 1. ปัญหาการบริหารโรงเรียนสามภาษาในจังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ในอันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ระดับ รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการ บริหารงานงบประมาณ ตามลำดับ 2. แนวทางการบริหารโรงเรียนสามภาษาในจังหวัด เชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 1) ด้านการบริหารงาน วิชาการ สถานศึกษาควรมีการประชุมและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาวางแผน งานทางด้านวิชาการให้ครอบคลุมกับบริบทของสถานศึกษาที่ทำการจัดการเรียนการสอน สามภาษา มีการประเมินผลการจัดการ เรียนการสอนสามภาษาที่ได้มาตรฐานโดยประสาน ความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียน การสอนในรูปแบบสามภาษาต่อไป 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ สถานศึกษาควรมี การตั้งคณะกรรมการในการวางแผนการจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมกับการจัดการศึกษา ในรูปแบบสามภาษามีการจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียน การสอนของสถานศึกษา 3) ด้านการบริหารงานบุคคล สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการในการทำหน้าที่วางแผนจัดหาอัตรากำลัง สวัสดิการที่จำเป็น การสร้างขวัญ และกำลังใจที่ดีให้แก่ครูผู้สอน 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาควรมีการประชุม ตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษา พัฒนาอบรม ครูผู้สอน ประสาน ความร่วมมือกับสถานบันอื่นทั้งในและต่างประเทศเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

นพรัตน์ อรรถโชติ (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ (English Program: EP) ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) สร้างรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียน การสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาเอกสารสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 15 คน

เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 980 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามที่มีความเที่ยง 0.97 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 36 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 36 จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 35 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารโรงเรียนสองภาษา จำนวน 83 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 118 คน

1. ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 36 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 36 จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 35 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการจำนวน 83 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 118 คน

ตาราง 11 แสดงข้อมูลประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ	ประชากร	จำนวน
1	ผู้บริหาร	35
2	ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	83
รวมประชากร		118

2. การศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถด้านการบริหารโรงเรียนสองภาษา จำนวน 5 คน ดังนี้

2.1 นายคณศ พงศ์สุวรรณ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผู้บริหารที่มีความเชี่ยวชาญด้านการ บริหารโรงเรียนสองภาษา English Program และ International Program

2.2 นายนพดล สิงห์โตนาท ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเชียงคำ วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผู้บริหารที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการจัดการโครงการ English Program (EP) และ โครงการ English for Integrated Studies: EIS

2.3 นายปราโมทย์ นพวงศ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแม่สาย ประสิทธิ์ศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผู้บริหารที่มี ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารโรงเรียนตามโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง การศึกษาในภูมิภาค (Thailand Education Hub) ที่มีการจัดห้องเรียนพหุภาษา (Multilingual Program)

2.4 นางจันทิมา เตชะวันดี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เป็นหัวหน้าโครงการห้องเรียน พหุภาษา (Multilingual Program)

2.5 นางสาวชฎาภา มุงคุณคำซาว ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ครูหัวหน้าโครงการ English Program (EP) และ โครงการ English for Integrated Studies: EIS

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Checklist) โดยจำแนกเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง หน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

5 ระดับ ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิด หลักการ และข้อมูลประกอบต่าง ๆ เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง การบริหารโรงเรียนสองภาษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือ โดยจัดทำตารางโครงสร้างและเนื้อหา นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไข

1.3 สร้างเครื่องมือที่กำหนดตามกรอบแนวคิด

1.4 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถาม และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 คน โดยมีรายชื่อนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1.5.1 ผศ.ดร.น้ำฝน กันมา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา ผู้เชี่ยวชาญด้านการสถิติและการวิจัย

1.5.2 นายพิทักษ์ ตรีชัย ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงคำวิทยาคม ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการโรงเรียนสองภาษา โครงการ English Program (EP) และโครงการ English for Integrated Studies: EIS

1.5.3 นางพิชญา ยะสาตายนัน ครูโรงเรียนเชียงคำวิทยาคม ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการโรงเรียนสองภาษา โครงการ English Program (EP) และโครงการ English for Integrated Studies: EIS

1.6 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ไว้ใช้และแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความตรงตามเนื้อหา รวมถึงการใช้ภาษา เลือกข้อคำถามที่มี IOC ตั้งแต่ 0.66–1.00

1.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.92

1.8 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.1 นำประเด็นเนื้อหาในแต่ละด้านมาสร้างเป็นกรอบประเด็นคำถามเพื่อสัมภาษณ์

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อพิจารณาแก้ไขเนื้อหาและสำนวนที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์ ว่าถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

2.4 ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ในการขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร จำนวน 118 คน ด้วยตนเอง

1.3 ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามมาได้ทั้งหมด จำนวน 118 ฉบับ มีความสมบูรณ์ จำนวน 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.4 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และทำการบันทึกเสียงการสนทนา และบันทึกภาพ โดยทำการขออนุญาตผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

2.2 ผู้วิจัยสรุป รวบรวมความคิดเห็น และวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ในแต่ละด้าน หลังเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามดำเนินการดังนี้

4.1 นำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

4.2 นำความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จัดลำดับความคิดเห็น โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวม นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย โดยมีเกณฑ์การแปลผลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 209)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด

4.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Question) วิเคราะห์โดยการสรุปเนื้อหาและใช้ค่าสถิติความถี่ของคำตอบที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันจากมากไปหาน้อย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ นำผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ทั้ง 4 ด้าน วิเคราะห์โดยการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ทำการสรุป เรียบเรียงเนื้อหา ภาษา และความถูกต้อง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติพื้นฐาน
  - 2.1 ค่าความถี่ (Frequency Distributions)
  - 2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 2.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยแบบสอบถาม มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 118)

รายการ	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	49	41.50
หญิง	69	58.50
รวม	118	100
2. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	35	29.66
ครู	83	70.34
รวม	118	100
3. อายุ		
21-30 ปี	7	5.90
31-40 ปี	30	25.40
41-50 ปี	55	46.60
51-60 ปี	26	22.00
รวม	118	100
4. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	32	27.10
ปริญญาโท	86	72.90
ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	118	100
5. ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา		
น้อยกว่า 5 ปี	25	21.20
5-10 ปี	34	28.80
11-15 ปี	27	22.90
16 ปีขึ้นไป	32	27.10
รวม	118	100

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50 และรองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 ด้านตำแหน่ง พบว่า ตำแหน่งครู มากที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 70.34 และรองลงมา คือ ตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.66 ด้านอายุ พบว่า อายุ 41-50 ปี มากที่สุด จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 46.60 รองลงมา อายุ 31-40 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 และน้อยที่สุด อายุ 21-30 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.90 ด้านระดับการศึกษา พบว่า ระดับปริญญาโท มากที่สุด จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 72.90 รองลงมา คือ ปริญญาตรี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10 และน้อยที่สุด คือ ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 0.00 และด้านประสบการณ์ทำงาน มากที่สุด คือ 5-10 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 รองลงมา ประสบการณ์ทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10 และน้อยที่สุด ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยภาพรวม

สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา	n = 118		ระดับ สภาพการบริหาร	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.57	1.22	มาก	1
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.56	1.05	มาก	2
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.42	1.11	ปานกลาง	4
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.50	1.09	ปานกลาง	3
รวม	3.51	1.09	มาก	

ตาราง 13 พบว่า ระดับสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 1.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษาด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 1.22) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.05) และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 1.11)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานวิชาการ

ด้านการบริหารงานวิชาการ	n = 118		ระดับ สภาพการบริหาร	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. มีแผนและดำเนินการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสองภาษาที่ ชัดเจน	3.51	1.43	มาก	8
2. มีคณะกรรมการบริหารงานโครงการ	3.69	1.37	มาก	3
3. มีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรของ โครงการ	3.53	1.52	มาก	6
4. มีหลักสูตรสถานศึกษาเป็น ภาษาอังกฤษชัดเจนสอดคล้องกับ หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน ในโรงเรียน	3.37	1.21	ปานกลาง	13
5. มีหนังสือเรียนครบถ้วนตามที่ หลักสูตรกำหนด	3.31	1.44	ปานกลาง	14
6. มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัด หนังสืออ่าน เพิ่มเติมเป็นภาษาอังกฤษครบทุกวิชา จำนวนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	3.47	1.29	ปานกลาง	10
7. มีแนวทางการพัฒนาความสามารถ ทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน	3.42	1.13	ปานกลาง	12
8. ดูแล กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร เช่น การจัดค่าย การจัดทัศนศึกษา การประกวด การแข่งขันทักษะทางวิชาการ ฯลฯ	3.48	1.18	ปานกลาง	9

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานวิชาการ	n = 118		ระดับ สภาพการบริหาร	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
9. มีการจัดตารางสอนที่ชัดเจน ครอบคลุมตามหลักสูตร	3.92	1.41	มาก	2
10. ดูแล กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	3.60	1.30	มาก	5
11. ประสานงานกับครูทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ในด้านเนื้อหา และการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับ ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ	3.44	1.27	ปานกลาง	11
12. ประสาน นิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากร ในด้านวิชาการ	3.62	1.27	มาก	4
13. จัดสอนซ่อมเสริมและติดตาม ผลการเรียนของนักเรียนให้อยู่ใน เกณฑ์มาตรฐาน	3.53	1.21	มาก	6
14. ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล	4.01	1.25	มาก	1
รวม	3.57	1.22	มาก	

จากตาราง 14 พบว่า ระดับสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 1.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อันดับที่ 1 คือ
ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ การวัดและ ประเมินผล ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 1.25)
อันดับที่ 2 คือ มีการจัดตารางสอนที่ชัดเจน ครอบคลุมตามหลักสูตร ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 1.41)
และอันดับที่ 3 คือ มีคณะกรรมการบริหารงานโครงการ ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 1.37) ส่วนที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีหนังสือเรียนครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 1.44)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงาน
งบประมาณ

ด้านการบริหารงานงบประมาณ	n = 118		ระดับ สภาพการบริหาร	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. โรงเรียนบริหารงาน ด้านงบประมาณ มีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้	3.54	1.23	มาก	7
2. โรงเรียนสามารถบริหารจัดการ ทรัพยากรที่ได้ได้อย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ	3.53	1.16	มาก	8
3. มีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และ ผลการดำเนินการ	3.78	1.19	มาก	2
4. การควบคุม จัดสรรงบประมาณ โครงการให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.42	1.22	ปานกลาง	10
5. จัดทำแผนงาน โครงการให้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโครงการ	3.90	1.19	มาก	1
6. มีแหล่งรายได้ งบประมาณ เพื่อดำเนินงานโครงการที่ชัดเจน และเป็นไปได้	3.70	1.22	มาก	3
7. มีอัตราค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ และค่าใช้จ่าย ในส่วนที่เพิ่มการจัดการเรียน การสอนเป็นภาษาอังกฤษ เหมาะสมกับแผนการใช้จ่ายเงิน	3.12	1.07	ปานกลาง	12

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานงบประมาณ	n = 118		ระดับ สภาพการบริหาร	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
8. มีการกำหนดอัตราเงินเดือนของ ครูต่างชาติที่ชัดเจน	3.69	1.55	มาก	4
9. มีการระดมทรัพยากร และ การลงทุนเพื่อการศึกษา	3.64	1.47	มาก	5
10. มีแผนการใช้จ่ายเกี่ยวกับ กิจกรรมหลักและกิจกรรมเสริม ที่นอกเหนือจากการเรียนการสอน ปกติให้แก่แก่นักเรียนที่เหมาะสมกับ สภาพของโรงเรียน	3.64	1.14	มาก	5
11. ดูแล กำกับ ติดตาม วิเคราะห์ สรุปและรายงานผลการ ดำเนินงานโครงการ และจัดทำ สารสนเทศเผยแพร่แก่ผู้ เกี่ยวข้อง	3.50	1.20	ปานกลาง	9
12. มีการเตรียมการ และจัดตั้ง กองทุนสนับสนุนนักเรียน	3.28	1.31	ปานกลาง	11
รวม	3.56	1.05	มาก	

จากตาราง 15 พบว่า ระดับสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดทำแผนงาน
โครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจของโครงการ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 1.19) รองลงมา
คือ มีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินการ
($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 1.19) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีอัตราค่าธรรมเนียมการเรียน
ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายในส่วนที่เพิ่มการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.12$, S.D. =
1.07)

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงาน
บุคคล

ด้านการบริหารงานบุคคล	n = 118		ระดับ สภาพการบริหาร	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ผู้บริหารมีแนวคิด/วิสัยทัศน์ที่ดีต่อ โครงการ	3.34	1.22	ปานกลาง	12
2. ผู้บริหารมีวิธีการสร้างความเข้าใจ แก่บุคลากรในโรงเรียนและชุมชน	3.48	1.20	ปานกลาง	6
3. ผู้รับผิดชอบโครงการ มีความรู้และ ความสามารถในการประสานงาน โครงการ	3.47	1.18	ปานกลาง	9
4. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การทำงานของบุคลากรและ การจัดการเรียนการสอนของครู ในโครงการ	3.54	1.25	มาก	4
5. คณะกรรมการบริหารโครงการ มีบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ อย่างชัดเจน	3.57	1.20	มาก	3
6. คณะกรรมการบริหาร ทำหน้าที่ กำกับติดตามและตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินของโครงการ	3.43	1.18	ปานกลาง	11
7. จัดทำสารสนเทศครูชาวต่างประเทศ และครูไทยที่สอนในโครงการ	3.08	1.16	ปานกลาง	14
8. ประสานงานในการจัดหา/จัดจ้าง ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ และ บุคลากรอื่น ตามความเหมาะสม	3.24	1.23	ปานกลาง	13

ตาราง 16 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานบุคคล	n = 118		ระดับ สภาพการบริหาร	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
9. นำเสนอข้อมูลให้ฝ่ายบริหาร พิจารณาจัดจ้างครูชาวต่างประเทศ พร้อมทั้งทำสัญญาจ้างและ ต่อสัญญาจ้าง	3.48	1.42	ปานกลาง	6
10. ครูเจ้าของภาษาและครูต่างชาติ ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาจบปริญญาตรี ขึ้นไปในสาขาที่สอน/สาขาที่เกี่ยวข้อง	3.46	1.36	ปานกลาง	10
11. มีแผนการพัฒนาครูผู้สอนที่ชัดเจน และต่อเนื่อง	3.48	1.23	ปานกลาง	6
12. ครูต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา มีความสามารถทางภาษาเทียบเท่า CEFR ตามที่แต่ละหลักสูตรกำหนด	2.97	1.26	ปานกลาง	15
13. ชี้แจงให้ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าใจ ถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ	3.53	1.24	มาก	5
14. จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของ นักเรียนและบุคลากรในโครงการ	3.58	1.22	มาก	2
15. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ตามหลักสูตรควรมีความสามารถ ด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตบริการ และ สามารถอำนวยความสะดวกแก่ ผู้ปกครอง ครูในโรงเรียน รวมทั้ง ครูชาวต่างชาติได้เป็นอย่างดี	3.65	1.14	มาก	1
รวม	3.42	1.11	ปานกลาง	

จากตาราง 16 พบว่า ระดับสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 1.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามหลักสูตรควรมีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตบริการ และสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปกครองครูในโรงเรียน รวมทั้งครูชาวต่างชาติได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 1.14) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและบุคลากรในโครงการ ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 1.22) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษามีความสามารถทางภาษาเทียบเท่า CEFR ตามที่แต่ละหลักสูตรกำหนด ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 1.26)

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานทั่วไป

ด้านการบริหารงานทั่วไป	n = 118		ระดับ สภาพการบริหาร	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ห้องเรียนมีมาตรฐานตามเกณฑ์ ของต้นสังกัด และมากเพียงพอ (โดยไม่กระทบกับจำนวนห้องเรียน ปกติ)	3.49	1.15	ปานกลาง	7
2. ห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ดนตรี ศิลปะ มีอุปกรณ์เพียงพอ	3.15	1.08	ปานกลาง	10
3. ห้องสมุดมีหนังสือและวัสดุ อุปกรณ์เหมาะสม และเพียงพอ ที่จะส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนในแต่ละหลักสูตรของ โรงเรียนสองภาษา	3.16	1.10	ปานกลาง	9
4. มีแผนและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เหมาะสมในการรับนักเรียน	3.88	1.39	มาก	1

ตาราง 17 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	n = 118		ระดับ สภาพการบริหาร	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
5. การดำเนินการด้านเอกสารต่าง ๆ ในงานสารบรรณ	3.64	1.33	มาก	4
6. ดูแลความเรียบร้อยของสำนักงาน โครงการ ห้องเรียน และ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ	3.25	1.14	ปานกลาง	8
7. อำนวยความสะดวกแก่ ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายของโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	3.68	1.14	มาก	2
8. จัดทำสารสนเทศนักเรียน ในโครงการ	3.58	1.14	มาก	5
9. สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน โครงการ และจัดทำสารสนเทศ เผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.51	1.26	มาก	6
10. ส่งเสริมการดำเนินงานต่าง ๆ การติดต่อประสานงานทั้งจาก ภายในและภายนอกสถานศึกษา และด้านการขอเอกสารวีซ่า การขออนุญาตทำงานของ ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ	3.68	1.22	มาก	2
รวม	3.50	1.09	ปานกลาง	

จากตาราง 17 พบว่า ระดับสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 1.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีแผนและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเหมาะสมในการรับนักเรียน ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.39) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ข้อ คือ อำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายของโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายของโครงการ เพื่อให้เกิด

ประสิทธิภาพสูงสุด ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 1.14) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ดนตรี ศิลปะ มีอุปกรณ์เพียงพอ ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 1.08)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ตาราง 18 แสดงความถี่ข้อเสนอการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานวิชาการ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)	อันดับ
1. โรงเรียนควรมีครูเจ้าของภาษาให้เพียงพอต่อการจัดโครงการ	11	1
2. ควรมีการนิเทศ กำกับติดตาม การปฏิบัติการสอนของครูต่างชาติ	5	4
3. หลักสูตรจะต้องสอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ	3	5
4. ควรมีครูไทยช่วยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและหลักสูตรที่ใช้สอน	2	6
5. ควรมีการมุ่งเน้นในการออกแบบและจัดทำหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน	9	2
6. ควรมีเอกสารประกอบการเรียนการสอนให้ครูผู้สอนและนักเรียนอย่างเพียงพอ	8	3
7. ควรมีการออกแบบหลักสูตรให้นักเรียนสามารถสื่อสารและต่อยอดในการพัฒนาทักษะทางภาษาได้	1	7
รวม	39	

จากตาราง 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยภาพรวมมีความถี่ $f = 39$ ด้านการบริหารงานวิชาการ ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ โรงเรียนควรมีครูเจ้าของภาษาให้เพียงพอต่อการจัดโครงการ ($f = 11$) รองลงมา คือ ควรมีการมุ่งเน้นในการออกแบบและจัดทำหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ($f = 9$) ส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุด คือ ควรมี

การออกแบบหลักสูตรให้นักเรียนสามารถสื่อสารและต่อยอดในการพัฒนาทักษะทางภาษาได้ (f = 1) ตามลำดับ

ตาราง 19 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานการเงิน

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)	อันดับ
1. การบริหารงานงบประมาณ ควรจัดการให้งบประมาณเพียงพอต่อความต้องการและความจำเป็นในแต่ละโครงการ	29	1
2. ควรมีการยืดหยุ่นในการบริหารงานงบประมาณ	6	4
3. ควรบริหารงานอย่างเป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้	9	3
4. ควรจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนสื่อ เทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรม ทางด้านภาษาให้มากขึ้น	15	2
รวม	60	

จากตาราง 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยภาพรวมมีความถี่ f = 60 ด้านการบริหารงานการเงิน ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ การบริหารงานงบประมาณ ควรจัดการให้งบประมาณเพียงพอต่อความต้องการและความจำเป็นในแต่ละโครงการ (f = 29) รองลงมา คือ การจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนสื่อ เทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรม ทางด้านภาษาให้มากขึ้น (f = 15) ส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุด คือ ควรมีการยืดหยุ่นในการบริหารงานงบประมาณ (f = 6) ตามลำดับ

ตาราง 20 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานบุคคล

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)	อันดับ
1. ควรจัดจ้างครูชาวต่างชาติให้เพียงพอต่อการจัดการเรียน ห้องเรียนสองภาษา	12	2
2. ควรบริหารจัดการจำนวนครูกับนักเรียนให้สอดคล้องกัน เนื่องจากครูรับผิดชอบนักเรียนในห้องเรียนมากเกินไป ทำให้ พัฒนานักเรียนศักยภาพทางด้านภาษาได้ไม่ทั่วถึง	11	3
3. ควรสนับสนุนในการพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และ ต่อเนื่อง	20	1
4. ควรวางระบบของการบริหารงานบุคคลให้ชัดเจน ทันเหตุการณ์ ประสานงานอย่างเป็นระบบ	1	5
5. ควรมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลเรื่องของการจ้างครูชาวต่างชาติ ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เช่นสัญญาจ้าง ใบประกอบวิชาชีพ เป็นต้น	4	4
รวม	60	

จากตาราง 20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน
สองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยภาพรวมมีความถี่
 $f = 60$ ด้านการบริหารงานบุคคล ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรสนับสนุน
ในการพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง ($f = 20$) รองลงมา คือ ควรจัดจ้าง
ครูชาวต่างชาติให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนห้องเรียนสองภาษา ($f = 12$) ส่วนข้อเสนอแนะ
ที่มีความถี่ต่ำสุด คือ ควรวางระบบของการบริหารงานบุคคลให้ชัดเจน ทันเหตุการณ์
ประสานงานอย่างเป็นระบบ ($f = 1$) ตามลำดับ

ตาราง 21 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)	อันดับ
1. ปัจจุบันมีการดำเนินงานตามแผนงาน และการดำเนินโครงการ ทำได้ดี	14	1
2. ควรจัดให้มีฝ่ายอำนวยความสะดวก คอยดูแลในเรื่องของอาคาร สถานที่ ห้องเรียน ความพร้อมของอุปกรณ์ในชั้นเรียน	5	5
3. การดำเนินการติดต่อประสานงานควรเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว	6	4
4. ควรนำผลที่ได้รับจากการจัดทำโครงการต่าง ๆ ไปขยายผลต่อ เช่น การสรุปผลกิจกรรมและวิธีดำเนินการในภาคเรียนถัดไป	8	3
5. ควรมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลเรื่องของการจ้างครูชาวต่างชาติ ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เช่นสัญญาจ้าง ใบประกอบวิชาชีพ เป็นต้น	13	2
6. ควรมีการจัดห้องเรียนสองภาษา หรือศูนย์การเรียนรู้ของ ห้องเรียนสองภาษา ที่แยกจากห้องเรียนปกติ	4	6
รวม	51	

จากตาราง 21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน
สองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยภาพรวมมีความถี่
 $f = 51$ ด้านการบริหารงานทั่วไป ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ปัจจุบันมีการดำเนินงาน
ตามแผนงาน และการดำเนินโครงการทำได้ดี ($f = 14$) รองลงมา คือ ควรมีเจ้าหน้าที่คอยดูแล
เรื่องของการจ้างครูชาวต่างชาติ ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เช่นสัญญาจ้าง ใบประกอบวิชาชีพ
เป็นต้น ($f = 13$) ส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุด คือ ควรมีการจัดห้องเรียนสองภาษา หรือ
ศูนย์การเรียนรู้ของห้องเรียนสองภาษา ที่แยกจากห้องเรียนปกติ ($f = 4$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์แนวทางทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 36 โดยการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์แนวทางทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 36 จากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างด้วยคำถามไว้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป จากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารโรงเรียนสองภาษา จำนวน 5 คน ผู้วิจัยสามารถสรุปความสำคัญของแนวทางทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา ได้ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

1.1 การบริหารงาน

1.1.1 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนสองภาษา เป็นภาระงานของผู้บริหารและบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จะต้องให้ความสำคัญเพราะเป็นงานที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนการบริหารงานโรงเรียนสองภาษา

1.1.2 ในด้านการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน มีกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจน และดำเนินการตามกรอบแผนที่วางไว้

1.2 การดำเนินการด้านหลักสูตร

1.2.1 ควรมีการวางแผนจัดทำหลักสูตร การจัดเตรียมหนังสือเรียน สื่อและอุปกรณ์ การจัดหาครูผู้สอนให้พอดีกับจำนวนนักเรียน

1.2.2 ต้องมีการวัดและประเมินผลตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ทั้งครูผู้สอนชาวไทย เจ้าของภาษา และนักเรียน โดยจะต้องผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.2.3 ควรมีการประสานงานกับครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในด้านเนื้อหา

1.2.4 มีการจัดสอนซ่อมเสริมและติดตามผลการเรียนของนักเรียนให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

1.3 การนิเทศ ติดตาม

1.3.1 ควรนิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านวิชาการ เพื่อให้งานวิชาการของโครงการโรงเรียนสองภาษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียนสูงสุด

1.3.2 ควรจัดทำสารสนเทศนักเรียนในโครงการเป็นรายบุคคลเพื่อติดตามพัฒนาการของนักเรียน

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

- 2.1 ควรมุ่งเน้นการบริหารจัดการมีความคล่องตัวของโครงการ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
- 2.2 มีการจัดทำแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจของโครงการ
- 2.3 ผู้บริหารควรมีการระดมทุนจากองค์กรผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 2.4 อำนวยความสะดวกให้กับผู้ดำเนินโครงการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและทางราชการมากที่สุด
- 2.5 ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ด้วยงบประมาณตามแผนงานให้เป็นไปตามระเบียบ และรวดเร็ว
- 2.6 จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเบิกงบประมาณ ภายใต้กรอบระเบียบที่กำหนด
- 2.7 ควบคุมดูแล กำกับ ติดตาม วิเคราะห์ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ และจัดทำสารสนเทศเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญ ควรมุ่งส่งเสริมให้การบริหารงานบุคคล ดังนี้

- 3.1 บริหารงานให้เกิดความคล่องตัว เป็นอิสระภายใต้กฎระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
- 3.2 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงานดีขึ้นตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ หรืออีกนัยหนึ่ง การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่จะส่งเสริมเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความสามารถ ทักษะ อุปนิสัย และวิธีการในการทำงานอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน
- 3.3 ส่งเสริมให้ครูผู้สอนทั้งครูเจ้าของภาษา และผ่านทดสอบการวัดและประเมินผลตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)
- 3.4 สร้างขวัญและกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีการเสริมแรง เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

3.5 สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ดึงศักยภาพ จุดแข็งจุดอ่อน ไว้คอยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้เกิดความรักความหวังดีต่อกันในองค์กร อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานทุกประการ

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

4.1 การบริหาร

ควรจัดระบบบริหารเพื่อให้บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวก อย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหาร และจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการ บริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ และคล่องตัว

4.2 การมีส่วนร่วม

เน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการ การศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเพื่อให้โครงการขับเคลื่อนได้อย่างต่อเนื่อง ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหลายฝ่าย มีเป้าหมายที่ชัดเจน และมีการประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร ผลงาน กิจกรรมของโครงการสู่ชุมชน

4.3 วัสดุอุปกรณ์

จัดเตรียมให้บริการวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อนักเรียน ครูชาวไทย และ ครูชาวต่างประเทศเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ

4.4 อาคารสถานที่

อาคารสถานที่ควรมีมาตรฐานตามเกณฑ์กำหนดและควรมีห้องปฏิบัติการ ทางภาษา และแบ่งแยกขอบเขตที่ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนระหว่างหลักสูตรปกติกับ โครงการห้องเรียนสองภาษา และเพื่อให้สะดวกต่อการจัดการโครงการ ทั้งนี้ควรจัดบรรยากาศ ให้ใกล้เคียงกับบรรยากาศของภาษา

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 และเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยข้อที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 คือ ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 35 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 83 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 118 คน ส่วนข้อที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารโรงเรียนสองภาษา จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคำนวณสำเร็จรูป การแจกแจงค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แบบสอบถามแบบปลายเปิดวิเคราะห์โดยการสรุปเนื้อหา และใช้ความถี่ของคำตอบที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน จากมากไปหาน้อย และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์โดยการสรุป วิเคราะห์เนื้อหา ภาษาและความถูกต้อง (Content Analysis)

ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีผลการวิจัยสรุปได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ข้อ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพผลการศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ

โดยผลการศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ในแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ การวัดและ ประเมินผล รองลงมา คือ มีการจัดทำตารางสอนที่ชัดเจน ครอบคลุมตามหลักสูตร ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีหนังสือเรียนไม่ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดทำแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจของโครงการ รองลงมา คือ มีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินการ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การอัตราค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายในส่วนที่เพิ่มการจัดการเรียนการสอนไม่ค่อยได้ปฏิบัติ

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามหลักสูตรควรมีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตบริการ และสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปกครองครูในโรงเรียน รวมทั้งครูชาวต่างชาติได้เป็นอย่างดี รองลงมา คือ จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและบุคลากรในโครงการ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาไม่มีผลวัดระดับความสามารถทางภาษาเทียบเท่า CEFR ตามที่แต่ละหลักสูตรกำหนด

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีแผนและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเหมาะสมในการรับนักเรียน รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ข้อ คือ อำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายของโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และ

อำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายของโครงการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ดนตรี ศิลปะ มีอุปกรณ์เพียงพอ

2. แนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 36 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนสองภาษา ควรให้ความสำคัญมากที่สุด เพราะเป็นงานที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสองภาษา ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจน และดำเนินการตามกรอบแผนที่วางไว้ ควรมีการวางแผนจัดทำหลักสูตร การจัดเตรียมหนังสือเรียน สื่อและอุปกรณ์ การจัดหาครูผู้สอนให้พอดีกับจำนวนนักเรียน นอกจากนี้ ต้องมีการวัดและประเมินผลตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ทั้งครูผู้สอนชาวไทย เจ้าของภาษา และนักเรียน ควรมีการประสานงานกับครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในด้านเนื้อหา จัดสอนซ่อมเสริม และติดตามผลการเรียนของนักเรียนให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน จัดทำสารสนเทศนักเรียนในโครงการ รวมทั้งประสาน นิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านวิชาการ เพื่อให้งานวิชาการของโครงการโรงเรียนสองภาษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียนสูงสุด

2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ควรมุ่งเน้นการบริหารจัดการมีความคล่องตัวของโครงการ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ต้องอำนวยความสะดวกให้กับผู้ดำเนินโครงการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและทางราชการมากที่สุด ผู้บริหารควรมีการระดมทุนจากองค์กรผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการจัดทำแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจของโครงการ อีกทั้งดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ด้วยงบประมาณตามแผนงานให้เป็นไปตามระเบียบ และรวดเร็ว พร้อมทั้งดูแล กำกับ ติดตาม วิเคราะห์ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ และจัดทำสารสนเทศเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเบิกงบประมาณ ภายใต้กรอบระเบียบที่กำหนด

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญ ควรมุ่งส่งเสริมให้การบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญ กำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงานดีขึ้นตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น หรืออีกนัยหนึ่ง การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่จะส่งเสริมเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความสามารถ ทักษะ อุปนิสัย และวิธีการในการทำงานอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน การส่งเสริมให้ครูผู้สอนผ่าน ทดสอบการวัดและประเมินผลตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) การสร้างขวัญและกำลังใจ การเสริมแรง เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ดึงศักยภาพ จุดแข็งจุดอ่อน ไว้คอยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้เกิดความรักความหวังดีต่อกันในองค์กร อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงาน ทุกประการ

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

ควรจัดระบบบริหารเพื่อให้บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวก อย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหาร และจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการ บริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการ การศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จัดเตรียมให้บริการวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อนักเรียน ครูชาวไทย และครูชาวต่างประเทศเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ผลงาน กิจกรรมของโครงการสู่ชุมชนในทุกรูปแบบ ในส่วนของอาคารสถานที่ควรมีมาตรฐานตาม เกณฑ์กำหนด และควรมีห้องปฏิบัติการทางภาษา และแบ่งแยกขอบเขตที่ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิด ความสับสนระหว่างหลักสูตรปกติกับโครงการห้องเรียนสองภาษา และเพื่อให้สะดวกต่อการ จัดการโครงการ ทั้งนี้ควรจัดบรรยากาศให้ใกล้เคียงกับบรรยากาศของภาษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวน 4 ด้าน มีประเด็นที่น่าเสนอที่จะนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ข้อ ดังนี้

1. สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษาอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยด้านการบริหารงานวิชาการ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนที่จะดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดได้อย่างมีระบบ แบบแผน บุคลากรในโครงการต้องมีความเป็นเอกเทศ แยกส่วนออกมาดูแลบริหารจัดการ โรงเรียนจะต้องดำเนินการวางแผนจัดหลักสูตรซึ่งอยู่ในส่วนของงานวิชาการ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในส่วนองงบประมาณที่จะใช้ดำเนินโครงการในทุกด้าน การบริหารงานบุคคล และอาคารสถานที่ จึงมีข้อจำกัดในโรงเรียนส่วนใหญ่ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อความสำเร็จอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลูติกา เสนาจิตต์ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (Mini English Program: MEP) กรณีศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ที่ได้กล่าวว่า สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีการดำเนินงานตามโครงสร้างที่ทางหลักสูตรกำหนดได้อย่างมีระบบ แบบแผน บุคลากรในโครงการมีความเป็นเอกเทศ แยกส่วนออกมาดูแลบริหารจัดการเอง ทำให้ประสิทธิภาพของบุคลากรสามารถทำงานให้กับโครงการได้อย่างเต็มที่ มีการกำหนดอัตราค่าใช้จ่าย ค่าเล่าเรียน ที่เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายด้านอาคารสถานที่แยกอาคารออกมาอย่างชัดเจน เพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้โครงการประสบความสำเร็จอย่างมาก ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่าการบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานการเงิน มีความสำคัญต่อการเริ่มต้นโครงการอย่างมาก กานต์มณี บุญศรีธธา (2559) ได้กล่าวเกี่ยวกับงานวิชาการไว้ว่า เกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดเมืองพัทยา อยู่ในระดับมาก สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีหนังสือเรียนครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของด้านการบริหารงานบุคคล คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามหลักสูตรควรมีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตบริการ และสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปกครองครูในโรงเรียน รวมทั้งครูชาวต่างชาติได้เป็นอย่างดี ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษามีความสามารถทางภาษาเทียบเท่า CEFR ตามที่แต่ละหลักสูตรกำหนด ตามที่ ฐิติกา เสนาจิตต์ (2559) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา โดยครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาต้องมีคุณสมบัติ คือ 1. เป็นครูที่เป็นเจ้าของภาษา (อังกฤษ อเมริกา ออสเตรเลีย แคนาดา หรือนิวซีแลนด์) 2. เป็นครูที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว พร้อมกับมีการทดสอบ CEFR ตั้งแต่ B2 ขึ้นไป ซึ่งผลสอบมีอายุไม่เกิน 2 ปีนับตั้งแต่วันสอบ และมีวุฒิมัธยมศึกษาในระดับปริญญาตรีในทุกสาขา

2. แนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีประเด็นในการอภิปรายผลที่น่าสนใจคือ เมื่อพิจารณาจากผลการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนสองภาษา มีจุดประสงค์หลักคือ เพื่อต้องการยกระดับคุณภาพความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนผ่านการจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษ สะท้อนกระบวนการพัฒนาผู้เรียน ที่ได้รับการยกระดับ ชีตความสามารถทางภาษาอังกฤษ จากระดับเริ่มต้นสู่ระดับสูง ผ่านการจัดการเรียนการสอนตามกรอบแนวคิดการดำเนินงานตามหลักสูตรจากระดับพื้นฐานสู่ระดับสากล ทั้งนี้ โรงเรียนควรมีแนวทางในการบริหารจัดการดำเนินงานหลักสูตรแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามความเข้มข้น 3 ระดับสู่สากล ได้แก่ 1) General English Program 2) Intensive English Program 3) International Program และ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการโครงการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการบริหารตามขอบข่าย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งด้านที่มีความสำคัญและมีระดับการปฏิบัติการมาก ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการโรงเรียนสองภาษา เป็นภาระงานของผู้บริหารและบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จะต้องให้ความสำคัญเพราะเป็นงานที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนการบริหารงานโรงเรียนสองภาษา ในด้านการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องมีความวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจน และดำเนินการตามกรอบแผนที่วางไว้ ควรมีการวางแผนจัดทำหลักสูตร การจัดเตรียมหนังสือเรียน สื่อและอุปกรณ์

การจัดหาครูผู้สอนให้พอดีกับจำนวนนักเรียน นอกจากนี้ ต้องมีการวัดและประเมินผลตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ทั้งครูผู้สอนชาวไทย เจ้าของภาษา และนักเรียน ควรมีการประสานงานกับครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในด้านเนื้อหา จัดสอนซ่อมเสริมและติดตามผลการเรียนของนักเรียนให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน จัดทำสารสนเทศนักเรียนในโครงการ รวมทั้งประสาน นิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านวิชาการ เพื่อให้งานวิชาการของโครงการโรงเรียนสองภาษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียนสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชราภรณ์ ตันติชัยพฤษ (2560) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษา (หลักสูตรไทย-อังกฤษ) สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษา (หลักสูตร ไทย-อังกฤษ) สังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงธนใต้ มีดังนี้ ด้านการวางแผนงานวิชาการ การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ โครงการโรงเรียนสองภาษา โดยมีข้าราชการครู และครูชาวต่างประเทศร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน โดยการประชุมเพื่อวางแผนการทำงานตั้งแต่ต้นปีการศึกษา เพื่อวางนโยบาย แผนงานและจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน การดำเนินการ โครงการโรงเรียนสองภาษา มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนในโครงการโรงเรียนสองภาษาเพื่อชี้แจงนโยบายและแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบ มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติ งานตามแผนงานที่วางไว้ และด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรและพัฒนา หลักสูตร โดยยึดหลักสูตรตามที่สำนักงานศึกษากำหนด และมีการประเมินหลักสูตรเพื่อนำไป ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรทุกปีการศึกษา สำหรับในด้านการบริหารงานงบประมาณ ควรมุ่งเน้นการบริหารจัดการมีความคล่องตัวของโครงการ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ต้องอำนวยความสะดวกให้กับผู้ดำเนินโครงการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและทางราชการมากที่สุด ผู้บริหารควรมีการระดมทุนจากองค์กรผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการจัดทำแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของโครงการ อีกทั้งดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยงบประมาณตามแผนงานให้เป็นไปตามระเบียบและรวดเร็วพร้อมทั้งดูแล กำกับ ติดตาม วิเคราะห์ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ และจัดทำสารสนเทศเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเบิกงบประมาณภายใต้กรอบระเบียบที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลูติกา เสนาจิตต์ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ

เป็นภาษาอังกฤษ (Mini English Program: MEP) กรณีศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดสงขลา ที่ได้กล่าวว่า การที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการดังกล่าว จะต้องมีความพร้อมในการจัดการงบประมาณ ซึ่งโดยเฉพาะการจัดจ้างครูชาวต่างชาติ มีค่าใช้จ่ายที่สูง แต่ด้วยเนื่องจากเป็นโรงเรียนของรัฐบาลที่รับนโยบายจากรัฐบาลมาปฏิบัติ เพื่อสร้างโอกาสให้ทุกคนได้มีโอกาสเรียนในระบบ 2 ภาษา จึงเกิดข้อจำกัดในค่าเล่าเรียนที่ไม่สูง ทำให้รายรับจากค่าบำรุงการศึกษามีจำนวนไม่มากนัก จึงควรที่จะต้องมีการสรรหางบประมาณเพิ่มเติม และบริหารอย่างเป็นระบบเพื่อความคล่องตัวในการดำเนินโครงการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลจากการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล คือ ครูต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาไม่มีผลการทดสอบวัดระดับความสามารถทางภาษา เทียบเท่า CEFR ตามที่แต่ละหลักสูตรกำหนด ดังนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องในด้านทักษะภาษา ให้ครูผู้สอนภาษา ครูต่างชาติเจ้าของภาษา และครูต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา และส่งเสริมให้ครูผู้สอนผ่านการทดสอบการวัดและประเมินผลตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) นอกจากนี้ผู้บริหารต้องสร้างขวัญและกำลังใจ การเสริมแรง เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองและการปฏิบัติงาน

2. ผลจากการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดรองลงมา คือ ด้านการบริหารทั่วไป คือ ห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ดนตรี ศิลปะ มีอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ผู้บริหารควรวางแผนการจัดอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการทางภาษา และแบ่งแยกขอบเขตที่ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนระหว่างหลักสูตรปกติกับโครงการห้องเรียนสองภาษา และจัดตั้งงบประมาณในการจัดเตรียมให้บริการวัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นต่อนักเรียน ครูชาวไทย และครูชาวต่างประเทศ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เพียงพอ นอกจากนี้เพื่อให้งบประมาณการดำเนินโครงการคล่องตัว จึงจำเป็นที่จะใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการสนับสนุนงบประมาณของโครงการ เพื่อให้โครงการขับเคลื่อนได้อย่างต่อเนื่อง มีเป้าหมายที่ชัดเจน และให้การจัดการศึกษาตามโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จต่อการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนสองภาษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามความเข้มข้น 3 ระดับสู่สากล**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กานต์มณี บุญศรีธธา. (2559). **ความพร้อมของสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- จรัส อติวิทยาภรณ์. (2554). **หลักการและทฤษฎีการบริหารทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. สงขลา: เทมการพิมพ์สงขลา.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). **การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน : การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีสยาม.
- เฉลิมชัย สมท่า. (2547). **การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชัยพร สกุลพนารักษ์. (2552). **รูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย**. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2541). **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์กรุงเทพฯ.
- ฐิติกา เสนาจิตต์. (2559). **การดำเนินงานตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (Mini English Program : MEP) : กรณีศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์ ปร.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ณิชามน ดงเสื่อ. (2558). **เหตุผลของผู้ปกครองต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโครงการหลักสูตรสองภาษาของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทองในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดปราจีนบุรี**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ศุติรัตน์ เจริญสุข. (2545). **ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาเตรียมฝึกประสบการณ์**

วิชาชีพในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงตามความคิดเห็นของอาจารย์และ

นักศึกษา. วิทยานิพนธ์ คศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

นพรัตน์ อรรถโชติ. (2562). **รูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร**

กระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ (English Program: EP) ของโรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์

ศษ.ด., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.

นิลวรรณ วัฒนา. (2556). **การศึกษาศาภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา**

ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี. สารนิพนธ์

คศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประยูร แจ่มจำรัส. (2548). **การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามภารกิจ**

สถานศึกษาเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

พงศปนต์ พรหมมา, ช่อเพชร เบ้าเงิน และเปรมจิต ขจรภัย ลาร์เซ็น. (2557). **การพัฒนา**

องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย. วารสารศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 37, 68-78.

พัชรารัตน์ ตันติชัยพฤกษ์. (2560). **แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอง**

ภาษา (หลักสูตรไทย-อังกฤษ) สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 13, 41-52.

ภีร์กษลสิทธิ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา และทีปพิพัฒน์ สันตะวัน. (2560). **แนวทางการบริหาร**

โรงเรียนสามภาษาในจังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม

การศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.

มัทนา ทองใหญ่. (2539). **กิจกรรมและสื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา.**

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). **พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.**

กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

วิไล ธนวิวัฒน์. (2541). **แนวคิดการบริหารจัดการในโรงเรียน.** กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธ์.

- วีระชัย วรรณศรี. (2545). **การบริหารงานบริการในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงาน
การประถมศึกษา อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2552). **เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ.**
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์. (2557). **การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.**
ปริญญาโท กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ศิริพร ทาทราย. (2552). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2.** วิทยานิพนธ์
กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **การบริหารงานวิชาการ.** กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (2560). **แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ประจำปี พ.ศ. 2560-2564.** เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2548). **แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนใน
โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็น
ภาษาอังกฤษ (โรงเรียนสองภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ: English Program).**
กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.
- สุญาณี ฉิมอ่ำ. (2550). **รูปแบบการบริหารที่มีผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัย
ราชภัฏราชชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- สุทธิพงศ์ ยงค์กมล. (2543). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ใช้
ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). **แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร ยุคปฏิรูปการศึกษา
ไทย.** เชียงใหม่: แสงศิลป์.
- สุรียา มนตรีภักดี. (2550). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรตาม
มาตรฐานการปฏิบัติงานของข้อบังคับคุรุสภา 2548 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1.** สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
กรุงเทพฯ.

เสาวภา จันทร์สงค์. (2547). การดำเนินการจัดหลักสูตร English Program ในโรงเรียน
สองภาษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

หวน พิณรุฬห์. (2552). **นักบริหารมืออาชีพ**. นนทบุรี: พิณรุฬห์การพิมพ์.

อัจฉรา นิยมมาภา. (2539). การศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษตามโครงการทดลองสอน
ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.

Gerlach, V. S. and Ely, D. P. (1982). **Teaching and Media: A Systematic Approach**. New
York: Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

คำชี้แจง สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการทำวิจัย เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

2. ผลการวิจัยที่ได้จะใช้เป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนสองภาษาให้มีคุณภาพต่อไป ดังนั้นจึงขอให้ผู้บริหาร และครู ได้ตอบคำถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

3. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมดรวม 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

มัทนี คีตว่อง

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นความจริง

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. ตำแหน่ง

1. ผู้บริหาร 2. ครู

3. อายุ

1. 21-30 ปี 2. 31-40 ปี
 3. 41-50 ปี 4. 51-60 ปี

4. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

1. ปริญญาตรี 2. ปริญญาโท 3. ปริญญาเอก

5. ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา

1. น้อยกว่า 5 ปี 2. 5-10 ปี
 3. 11-15 ปี 4. 16 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ตามขอบข่ายการบริหารงาน 4 ด้าน

คำชี้แจง

แบบสอบถามตอนนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์จะทราบถึงสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 อยู่ในระดับใด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องท้ายคำถามแต่ละข้อเพียงเครื่องหมายเดียว โดยมีเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนระดับสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษาการปฏิบัติเป็นดังนี้

5 หมายถึง สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา อยู่ในระดับ ระดับมาก

3 หมายถึง สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา อยู่ในระดับ ระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา อยู่ในระดับ ระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา อยู่ในระดับ ระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
0	มีแผนและดำเนินการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาที่ชัดเจน		✓			

คำอธิบาย

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงให้เห็นว่า สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา ในเรื่องมีแผนและดำเนินการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาที่ชัดเจน อยู่ในระดับมาก

ข้อ	สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา	ระดับสภาพ				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารงานวิชาการ						
1	มีแผนและดำเนินการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาที่ชัดเจน					
2	มีคณะกรรมการบริหารงานโครงการ					
3	มีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรของโครงการ					
4	มีหลักสูตรสถานศึกษาเป็นภาษาอังกฤษชัดเจน สอดคล้องกับหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในโรงเรียน					
5	มีหนังสือเรียนครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด					
6	มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัด หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นภาษาอังกฤษครบทุกวิชา จำนวนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					
7	มีแนวทางการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน					
8	ดูแล กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดค่าย การจัดทัศนศึกษา การประกวด การแข่งขันทักษะ ทางวิชาการ ฯลฯ					

ข้อ	สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา	ระดับสภาพ				
		5	4	3	2	1
9	มีการจัดตารางสอนที่ชัดเจน ครอบคลุมตามหลักสูตร					
10	ดูแล กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
11	ประสานงานกับครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในด้านเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับครูผู้สอนชาวต่างประเทศ					
12	ประสาน นิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านวิชาการ					
13	จัดสอนซ่อมเสริมและติดตามผลการเรียนของนักเรียนให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน					
14	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล					
ด้านการบริหารงานงบประมาณ						
15	โรงเรียนบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้					
16	โรงเรียนสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้ อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ					
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงาน ผลการใช้เงิน และผลการดำเนินการ					
18	การควบคุม จัดสรรงบประมาณโครงการให้เกิด ประโยชน์สูงสุด					
19	จัดทำแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของโครงการ					
20	มีแหล่งรายได้ งบประมาณ เพื่อดำเนินงานโครงการ ที่ชัดเจน และเป็นไปได้					

ข้อ	สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา	ระดับสภาพ				
		5	4	3	2	1
21	มีอัตราค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายในส่วนที่เพิ่มการจัดการเรียนการสอน เป็นภาษาอังกฤษ เหมาะสมกับแผนการใช้จ่ายเงิน					
22	มีการกำหนดอัตราเงินเดือนของครูต่างชาติที่ชัดเจน					
23	มีการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา					
24	มีแผนการใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมหลักและกิจกรรมเสริมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติให้นักเรียนที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน					
25	ดูแล กำกับ ติดตาม วิเคราะห์ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ และจัดทำสารสนเทศ เผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง					
26	มีการเตรียมการ และจัดตั้งกองทุนสนับสนุนนักเรียน					
ด้านการบริหารงานบุคคล						
27	ผู้บริหารมีแนวคิด/วิสัยทัศน์ที่ดีต่อโครงการ					
28	ผู้บริหารมีวิธีการสร้างความเข้าใจแก่บุคลากร ในโรงเรียนและชุมชน					
29	ผู้รับผิดชอบโครงการ มีความรู้และความสามารถในการประสานงานโครงการ					
30	มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการทำงานของบุคลากร และการจัดการเรียนการสอนของครูในโครงการ					
31	คณะกรรมการบริหารโครงการมีบทบาทหน้าที่ กำหนดไว้อย่างชัดเจน					
32	คณะกรรมการบริหาร ทำหน้าที่กำกับติดตามและ ตรวจสอบประเมินผลการดำเนินของโครงการ					
33	จัดทำสารสนเทศครูชาวต่างประเทศและครูไทย ที่สอนในโครงการ					

ข้อ	สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา	ระดับสภาพ				
		5	4	3	2	1
34	ประสานงานในการจัดหา/จัดจ้าง ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ และบุคลากรอื่นตามความเหมาะสม					
35	นำเสนอข้อมูลให้ฝ่ายบริหารพิจารณาจัดจ้างครูชาวต่างประเทศพร้อมทั้งทำสัญญาจ้างและต่อสัญญาจ้าง					
36	ครูเจ้าของภาษาและครูต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาจบปริญญาตรีขึ้นไปในสาขาที่สอน/สาขาที่เกี่ยวข้อง					
37	มีแผนการพัฒนาครูผู้สอนที่ชัดเจน และต่อเนื่อง					
38	ครูต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษามีความสามารถทางภาษาเทียบเท่า CEFR ตามที่แต่ละหลักสูตรกำหนด					
39	ชี้แจงให้ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ					
40	จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและบุคลากรในโครงการ					
41	บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามหลักสูตรควรมีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตบริการ และสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปกครอง ครูในโรงเรียน รวมทั้งครูชาวต่างชาติได้เป็นอย่างดี					
ด้านการบริหารงานทั่วไป						
42	ห้องเรียนมีมาตรฐานตามเกณฑ์ของต้นสังกัด และมากเพียงพอ (โดยไม่กระทบกับจำนวนห้องเรียนปกติ)					
43	ห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ดนตรี ศิลปะ มีอุปกรณ์เพียงพอ					

ข้อ	สภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
44	ห้องสมุดมีหนังสือและวัสดุอุปกรณ์เหมาะสม และเพียงพอที่จะส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในแต่ละหลักสูตรของโรงเรียนสองภาษา					
45	มีแผนและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเหมาะสมในการรับนักเรียน					
46	การดำเนินการด้านเอกสารต่าง ๆ ในงานสารบรรณ					
47	ดูแลความเรียบร้อยของสำนักงานโครงการ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ					
48	อำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายของโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด					
49	จัดทำสารสนเทศนักเรียนในโครงการ					
50	สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ และจัดทำสารสนเทศเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง					
51	ส่งเสริมการดำเนินงานต่าง ๆ การติดต่อประสานงานทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษาและด้านการขอเอกสารวีซ่า การขออนุญาตทำงานของครูผู้สอนชาวต่างประเทศ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนสองภาษา ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ทั้ง 4 ด้าน

การบริหารโรงเรียน สองภาษา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนสองภาษา
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	....
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	....
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	....
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	....

** ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี **

ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์สำหรับงานวิจัย

เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ชื่อผู้วิจัย นางสาวมัทนี คิคว่อง นิลิต ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....

ตำแหน่ง/โรงเรียน.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ .....

เริ่มการสัมภาษณ์ เวลา .....น. จบการสัมภาษณ์ เวลา .....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

ประสบการณ์การทำงานด้านการบริหารโรงเรียนสองภาษา

.....

.....

.....

ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ณ โรงเรียน.....

ความสำเร็จ/ความประทับใจ/ความภาคภูมิใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

.....

.....

.....

ความเชี่ยวชาญของท่าน

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เพื่อให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จในโครงการดังกล่าว ตามขอบข่ายการบริหารงาน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

มัทนี คิตว่อง

ภาคผนวก ค ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
เพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)

สูตร

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

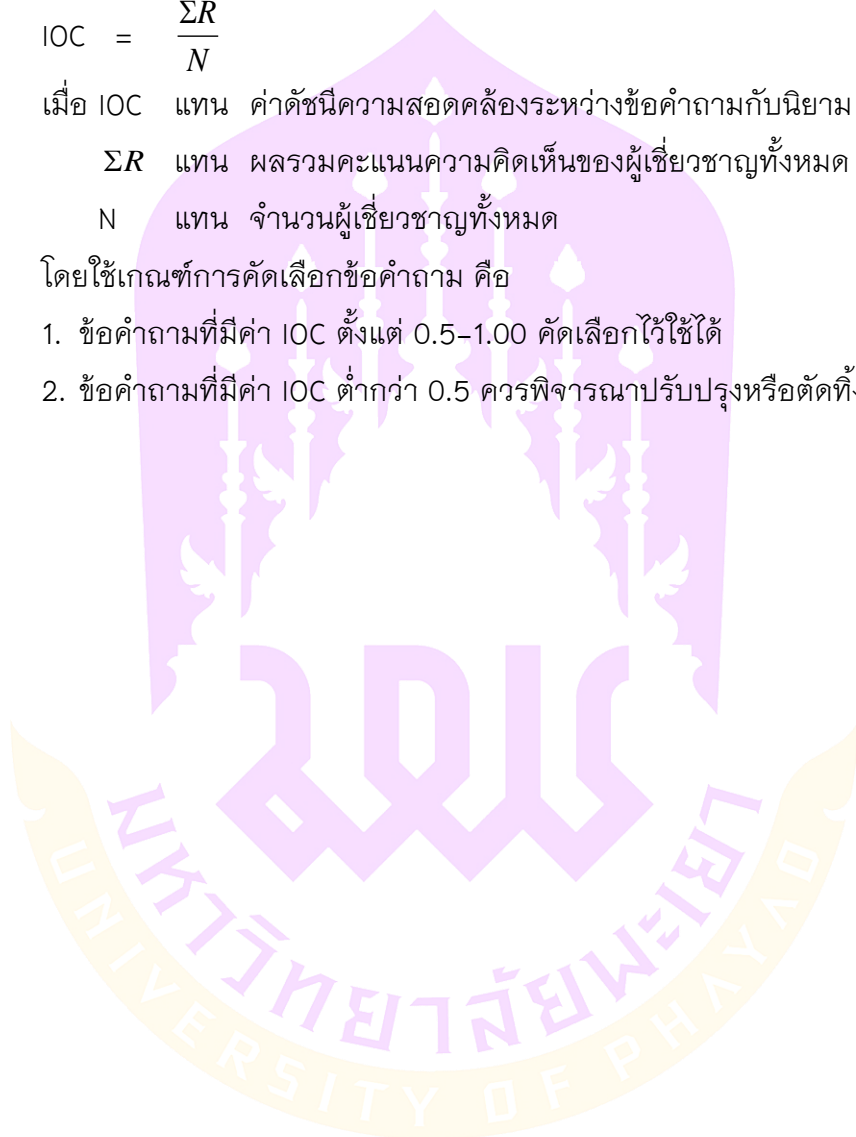
เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม

ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

แสดงการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	รวม คะแนน		
1	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
2	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
3	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
4	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
5	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
6	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
7	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
8	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
9	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
10	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
11	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
12	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
13	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
14	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
15	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
16	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
17	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
18	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
19	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
20	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
21	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
22	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
23	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
24	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
25	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	รวม คะแนน		
26	1	0	1	2	0.67	สวดคล้อง
27	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
28	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
29	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
30	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
31	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
32	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
33	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
34	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
35	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
35	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
36	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
37	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
38	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
39	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
40	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
41	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
42	1	0	1	2	0.67	สวดคล้อง
43	1	0	1	2	0.67	สวดคล้อง
44	1	0	1	2	0.67	สวดคล้อง
45	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
46	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
47	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
48	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
49	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
50	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
51	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
ค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00						

ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded	0	.0
	total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.918	51

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
α1	231.23	1090.599	.707	.916
α2	231.03	1093.620	.646	.916
α3	231.30	1089.941	.842	.916
α4	231.43	1078.530	.766	.915
α5	231.57	1075.289	.827	.914
α6	231.33	1084.575	.841	.915
α7	231.47	1083.430	.732	.915
α8	231.37	1088.585	.769	.915
α9	231.33	1090.506	.647	.916
α10	231.50	1089.638	.626	.916
α11	231.23	1093.082	.712	.916

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item–Total Correlation	Cronbach’s Alpha if Item Deleted
a12	231.20	1086.924	.855	.915
a13	231.43	1086.116	.815	.915
a14	231.37	1083.137	.831	.915
b15	231.37	1080.999	.819	.915
b16	231.23	1085.426	.831	.915
b17	231.43	1087.151	.729	.915
b18	231.30	1085.803	.791	.915
b19	231.23	1086.047	.703	.915
b20	231.27	1086.202	.831	.915
b21	231.27	1087.375	.802	.915
b22	231.23	1085.495	.830	.915
b23	231.30	1085.597	.796	.915
b24	231.40	1088.041	.810	.915
b25	231.40	1087.903	.745	.915
c26	231.30	1092.769	.687	.915
c27	231.20	1090.855	.688	.915
c28	231.30	1088.010	.740	.915
c29	231.27	1090.133	.734	.916
c30	231.27	1083.237	.832	.915
c31	231.27	1084.064	.813	.915
c32	231.30	1085.045	.882	.915
c33	231.43	1078.875	.803	.915
c34	231.33	1081.609	.844	.915
c35	231.30	1100.838	.385	.917
c36	231.27	1081.720	.867	.915
c37	231.30	1083.459	.846	.915

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item–Total Correlation	Cronbach’s Alpha if Item Deleted
c38	231.17	1088.902	.723	.916
c39	231.53	1076.051	.882	.914
c40	231.50	1084.190	.791	.915
c41	231.53	1086.120	.779	.915
d42	231.37	1087.137	.804	.915
d43	229.63	855.344	.329	.990
d44	231.30	1091.562	.643	.916
d45	231.33	1093.747	.624	.916
d46	231.40	1092.041	.788	.916
d47	231.37	1088.516	.709	.916
d48	231.30	1093.045	.756	.916
d49	231.27	1093.720	.807	.916
d50	231.27	1091.651	.770	.916
d51	231.37	1086.102	.830	.915

ภาคผนวก จ รายชื่อโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 36

	รายชื่อโรงเรียน	จังหวัด
1	โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม	เชียงราย
2	โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์	เชียงราย
3	โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์	เชียงราย
4	โรงเรียนเทิงวิทยาคม	เชียงราย
5	โรงเรียนพะเยาพิทยาคม	พะเยา
6	โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม	พะเยา
7	โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์พะเยา ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี	พะเยา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	มัทนี คิตว่อง
วัน เดือน ปี เกิด	5 มิถุนายน 2531
สถานที่เกิด	จังหวัดลำปาง
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2554 ศศ.บ. (ภาษาญี่ปุ่น), มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก
ที่อยู่ปัจจุบัน	34 หมู่ 4 ตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง 52140
ผลงานตีพิมพ์	มัทนี คิตว่อง (ผู้บรรยาย). (24 เมษายน 2564). สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. ใน การประชุมวิชาการ บัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 7 (หน้า 590-602). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

